БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 11 (1789) | 15 январь, якшанба, 1961 йил | Баҳоси 2 тийин

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми тўғрисида
ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

1961 йил 13 январда КПСС Марказий Комитетининг Пленуми кун тартибидаги иккинчи масалани — 1960 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотиш давлат планининг ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши тўғрисидаги ҳамда қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тадбирлари ҳақидаги масалани муҳокама қилишни давом эттирди.

Кечки мажлисда Г. И. Воробьев (КПСС Краснодар ўлка комитетининг секретари), С. К. Коротков (Чувашистон АССР Ленин номли колхозининг раиси), А. М. Школьников (КПСС Сталинград область комитетининг секретари), А. В. Гиталов (Кировоград область «КПСС XX съезди» колхози трактор бригадасининг бошлиғи), Ф. С. Горячев (КПСС Новосибирск область комитетининг секретари), Г. Г. Абрамов (КПСС Москва область комитетининг секретари) ўртоқлар сўзга чиқдилар.

* * *

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми 1961 йил 14 январда кун тартибидаги иккинчи масалани — 1960 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотиш давлат планининг ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши тўғрисидаги ҳамда қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тадбирлари ҳақидаги масалани муҳокама қилишни давом эттирди.

Музокараларда В. Е. Чернишев (КПСС Приморье ўлка комитетининг секретари), Т. Д. Лисенко (академик, СССР Фанлар академияси Генетика институтининг директори), А. Шахабаев (Жанубий Қозоғистон областидаги «Чимкўргон» совхозининг старший чўпони), П. Е. Шелест (Украина Компартияси Киев область комитетининг секретари), Х. И. Изаксон (Таганрог комбайн заводи Давлат махсус конструкторлик бюросининг бош конструктори), Н. Ф. Игнатов (КПСС Орел область комитетининг секретари), Т. С. Мальцев (Курган областидаги «Заветы Ленина» колхозининг дала мудири), З. Н. Глухов (Украина Компартияси Марьинка район комитетининг секретари, Сталино область), А. П. Бартулис (Латвия ССР «Катениеки» совхозининг чўчқабоқари), З. Н. Нуриев (КПСС Бошқирдистон область комитетининг секретари), Б. Китанбаев (Шарқий Қозоғистон областидаги Ленин номли колхоз раиси), Т. Охунова (пахта териш машинасининг механик-ҳайдовчиси, Тошкент областидаги Киров номли колхознинг бригада бошлиғи), Т. К. Мальбахов (КПСС Кабарда-Балқария область комитетининг секретари) ўртоқлар сўзга чиқдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ўз ишини давом эттирмоқда.

КПСС XXII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА МУСОБАҚАНИ КЕНГ АВЖ ОЛДИРАЙЛИК!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг шу кунларда ўз ишини давом эттираётган январь Пленуми КПССнинг навбатдаги, XXII съездини 1961 йил 17 октябрда чақириш ҳақида қарор қабул қилди Бу қарорни бутун партия, кўп миллионли ва кўп миллатли ижодкор совет халқи, шу жумладан областимиз меҳнаткашлари ғоят зўр хурсандчилик билан кутиб олдилар. КПСС XXII съездининг чақирилиши ҳақидаги хушхабар бепоён мамлакатимизга яшин тезлигида тарқалди ва кенг меҳнаткашлар оммасининг сиёсий активлигини ва ижодий ғайратини мисли кўрилмаган даражада ошириб юборди.

КПССнинг XXII съезди барча совет кишиларини, социализм йўлидан бораётган халқ демократияси мамлакатларининг меҳнаткашларини инсониятнинг порлоқ келажаги — коммунистик жамият қуриш программаси билан қуроллантиради, коммунизм тантанаси учун қаҳрамонона курашнинг буюк йилномасига энг муҳим давр, халқаро коммунистик ҳаракат тарихига ғоят катта воқеа бўлиб киради.

Шонли Коммунистик партиямиз ўзининг навбатдаги XXII съездига қадрдонимиз Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитети атрофига ҳар қачонгидан ҳам маҳкам жипслашган, монолит бирлиги мислсиз ошган, халқ оммаси билан алоқаси яна ҳам мустаҳкамланган, коммунизм қурилиши ишида буюк тарихий ғалабаларга эришган ҳолда, марксизм-ленинизмнинг улуғ зафарли байроғини баланд кўтариб, янги чўққилар сари мардонавор қадам ташлаб бормоқда.

КПССнинг XX съездидан кейин ўтган давр партиямиз ва мамлакатимиз ҳаётида, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати тарихида, марксизм-ленинизм назариясини ижодий ривожлантириш соҳасида ғоят катта тарихий воқеаларга бой давр бўлди. Бу давр ичида бўлиб ўтган партиямиз Марказий Комитетининг Пленумлари коммунистик қурилишнинг етилган ғоят муҳим масалаларини муҳокама қилди, КПСС XX съезди қарорларини амалга ошириш учун курашга кенг меҳнаткашлар оммасини сафарбар этди. СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг улуғвор етти йиллик планини тасдиқлаган КПСС нинг навбатдан ташқари XXI съезди мамлакатимиз ривожланишининг янги даврига — коммунизм қуришни кенг авж олдириш даврига кирганлигини эълон қилди.

Бу давр ичида партиямиз, унинг жанговар штаби бўлган КПСС Марказий Комитети ўзининг ёрқин фаолияти билан марксизм-ленинизм назариясини ижодий қўлланиш ва ривожлантиришнинг, ревизионизмга ва догматизмга қарши, улуғ революцион таълимотнинг софлиги учун зўр бериб ва изчил кураш олиб боришнинг ажойиб намунасини кўрсатди. Коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг Баёнотида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ролига жаҳон коммунистик ҳаракатининг энг тажрибали ва чиниққан отряди, ҳамма эътироф қилган авангарди деб берилган юксак баҳо қалбимизда жонажон ленинчи партиямиз билан қонуний фахрланиш хисларини ва унга чексиз миннатдорчилик туйғуларини янада кучайтириб юборди.

КПССнинг навбатдаги XXII съездида тасдиқланадиган партия программаси ва Уставининг лойиҳалари матбуотда эълон қилинади ва муҳокамага қўйилади. Бу эса партиямизнинг халқ билан маслаҳатлашиб, халқнинг коллектив идроки ва энг бой тажрибасига таяниб, коммунизмнинг тўла тантанаси сари олға қараб қилаётган ҳаракатимизни тезлаштирадиган энг муҳим тадбирлар ишлаб чиқараётганлигини ва амалга ошираётганлигини кўрсатади.

КПССнинг янги программаси партиямиз ва мамлакатимиз учун жуда катта аҳамиятга эга бўлади, партия ва халқимизни коммунистик жамият қуриш учун олиб борилаётган улуғвор кураш программаси билан қуроллантиради, мамлакатимизнинг коммунизмнинг салобатли ва жозибадор нурли чўққилари сари забардаст қадам ташлаб олға боришидаги янги босқични акс эттиради.

КПССнинг амалдаги ҳозирги программаси бундан 42 йил муқаддам, партиянинг 1919 йил мартда бўлиб ўтган VIII съездида тасдиқланган эди. Шундан бери ўтган давр ичида мамлакатимиз ва бутун инсоният ҳаётида жуда катта ўзгаришлар рўй берди. Партиянинг 1919 йилда қабул қилинган программасидаги энг муҳим қоидалар совет халқининг социализм ва коммунизм қуришда эришган буюк ғалабаларида ўзининг амалий ифодасини топди. Тарихан шу қисқа муддат ичида мамлакатимиз шундай юксакликка кўтарилдики, ҳозир бу юксакликдан коммунизмнинг кенг горизонтлари яққол кўриниб турибди.

Ўзининг жонажон Коммунистик партияси теварагига, ўртоқ Н. С. Хрушчев бошчилигидаги ленинчи Марказий Комитет теварагига маҳкам жипслашган ижодкор совет халқи КПССнинг навбатдаги XXI съездини янги шонли ғалабалар билан кутиб олишга қатъий бел боғлаган. Саноат корхоналарида, темир йўл транспортида, қурилишларда, колхоз ва совхозларда. РТС ва муассасаларда, ўқув юртларида XXII съезднинг чақирилиши муносабати билан бўлиб ўтган кўп кишилик митинглар, съезд шарафига кенг миқёсда авж олаётган социалистик мусобақа буни яққол исбот этади.

«Ташсельмаш» заводида бўлиб ўтган митингда наладчик ўртоқ Б. Худойқулов бундай деди:

— КПСС Марказий Комитети Пленумининг жонажон Коммунистик партиямизнинг навбатдаги XXII съездини бу йил чақириш тўғрисидаги қарори ҳар биримизни жуда хурсанд қилди. Съезднинг чақирилиши халқимизнинг, давлатимизнинг ҳаётида жуда катта воқеадир. Биз, ишчилар съезд шарафига меҳнат вахтасида ишлаб, янгидан-янги муваффақиятларга эришамиз. Ҳозирги вақтда цехимиздаги 24 бригаданинг ҳаммаси коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун мусобақалашмоқда. Биз съезд очиладиган кунга қадар бутун цехнинг ана шу фахрли номга эга бўлишини таъминлаймиз.

Областимиз меҳнаткашларининг зўр сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини кўрсатувчи, КПСС XXII съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа тобора қизиб бораётганлигини ифода қилувчи бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Партия ташкилотларининг вазифаси — кенг меҳнаткашлар оммасининг ана шу ғайрат ва ташаббусига моҳирлик билан бошчилик қилишдан, XXII съезд шарафига социалистик мусобақани кенг авж олдириб, бу мусобақанинг бутун кучи ва таъсирини 1961 йилда олинган юксак социалистик мажбуриятларнинг ҳамма соҳалар бўйича сўзсиз ошириб бажарилишини таъминлашдан иборатдир.

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми материаллари билан қуролланган совет халқи, шу жумладан областимиз меҳнаткашлари жонажон партиямиз ва Совет ҳукумати атрофига яна ҳам маҳкам жипслашиб, Пленум қабул қилган қарорларни тўла-тўкис амалга ошириш учун ҳормай-толмай курашадилар, ўзларининг бутун куч ва ижодий ғайратларини КПСС XXII съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун курашга сафарбар этадилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

12 январда Москвада КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ўз ишини давом эттирди. Кун тартибидаги иккинчи масала — 1960 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотиш давлат планининг ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши тўғрисида ҳамда қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тадбирлари ҳақидаги масалани муҳокама қилиш давом эттирилди.

Пленумнинг эрталабки мажлисида Озарбайжон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари В. Ю. Охундов доклад қилди.

Ўртоқ В. Ю. ОХУНДОВ доклади

Марказий Комитетнинг бу Пленуми, дейди ўртоқ Охундов, коммунизм қурилиши йўлида янги давр бошланганлигидан далолат беради ва партия Марказий Комитети, унинг Президиуми КПСС XX ва XXI съездларининг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ҳамма тармоқларини кескин суратда юксалтириш тўғрисидаги қарорларини изчил ва сабот билан амалга ошираётганликларини яна бир марта кўрсатиб турибди.

Республика партия ташкилоти қишлоқ хўжалик артелларининг экономикасини мустаҳкамлашга, кадрларни жой-жойига қўйишни бир мунча яхшилашга эришди. Ҳозирги вақтда колхоз раисларининг 76 проценти олий ва ўрта махсус маълумотга эгадир. Бригадаларнинг қарийб учдан бир қисмига ўрта маълумотли ходимлар бошчилик қилмоқда. Чорвачилик фермалари мудирлари орасида махсус ёки умумий ўрта маълумотга эга бўлган кишилар 1959 йилдагига қараганда уч баравар кўпайди.

Колхоз партия ташкилотларининг фаолиятини яхшилашга, илғорларнинг иш тажрибаларини оммалаштиришга, шаҳар билан қишлоқнинг алоқасини мустаҳкамлашга, саноат корхоналарининг колхозларга ёрдамини кучайтиришга жиддий эътибор берилди.

Ўртоқ Охундов айтдики, Озарбайжон қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари 1960 йилда давлатга кўпчилик қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш планини муваффақиятли бажардилар. Республиканинг колхоз ва совхозлари давлатга 372 минг тонна пахта сотдилар. Бу эса, 1959 йилдагига қараганда 23 процент кўпдир.

Ўтган йилда колхозлар пахта етиштиришнинг илғор агротехника усулларини анча кенг жорий қилдилар. Пахтакор колхозларнинг қарийб учдан бир қисмида, шунингдек совхозларда алмашлаб экиш яна тикланиб, жорий қилинмоқда. Пахта сортларини жойлаштиришда тартиб ўрнатилди, уруғчилик ишлари яхшиланмоқда, ғўза зараркунандалари ва касалликларига қарши самаралироқ кураш олиб борилмоқда.

Республиканинг пахта далаларида 1960 йилда комплекс механизациялаштирилган 632 трактор-далачилик бригадалари чигит экилган бутун майдоннинг учдан бир қисмини ишлаб бердилар. Бундай бригадаларни ташкил қилиш иқтисодий кўрсаткичларни яхшилади. Ўтган йили илғор трактор-далачилик бригадаларида етиштирилган бир центнер пахтанинг таннархи 12—15 сўмни ташкил қилди. Ҳолбуки, 1959 йилда республика колхозларида етиштирилган бир центнер пахтанинг ўртача таннархи 24 сўм 30 тийин эди.

Сўнгра ўртоқ Охундов Қозоқ районидаги «Коминтерн» колхозининг ўртоқ А. Жафаров бошчилик қилаётган трактор-далачилик бригадасининг муваффақиятлари ҳақида сўзлаб беради. Бу бригадага юз гектар пахта майдони ва юз гектар маккажўхори майдони бириктилган. Бригада ҳар гектардан 35 центнердан пахта, 52 центнердан маккажўхори дони ва 750 центнердан кўк поя олди. Бригададаги ҳар бир ишловчи ҳисобига 17,5 тоннадан пахта етиштирилди, бир центнер пахта етиштириш учун қилинган меҳнат сарфи эса икки киши кунигача камайтирилди. Етиштирилган бир центнер пахтанинг таннархи 11 сўмни ташкил қилди, ҳолбуки, колхознинг бошқа бригадаларида бир центнер пахтанинг таннархи 22 сўмдан 24 сўмгача тушмоқда.

Шундан кейин ўртоқ Охундов пахтачиликни янада юксалтириш соҳасида Озарбайжон Компартияси Марказий Комитети белгилаган тадбирлар ҳақида гапиради. Мўл-кўл арзон пахта ҳосили етиштиришга имкон берадиган комплекс механизацияни бутун чоралар билан жорий қилишга ва такомиллаштиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Пахтачиликда комплекс механизациялаштирилган трактор-далачилик бригадаларининг сони бу йил 1200 тагача етказилади. Бу бригадалар ҳамма пахта майдонларининг 65 процентини ишлаб берадилар.

1965 йилда пахта майдонлари 1960 йилдагига қараганда 36 процент кенгайтирилади, пахтанинг ялпи ҳосили эса 43 процент кўпайтирилади. Суғориладиган ерларни кенгайтириш пахта етиштиришни кўпайтиришнинг муҳим резервидир.

Ўртоқ Охундов чорвачиликнинг аҳволи ҳақида гапириб, республика 1960 йилда жамоат чорва моллар сонини, айниқса сигирлар сонини кўпайтириш планини бажара олмаганлигини тан олади. Сигирларнинг сони жуда секинлик билан кўпаймоқда. Ўтган йили қорамоллар ва қўйларнинг туёғи ҳатто камайиб ҳам кетди.

Нотиқ айтадики, республикада гўшт ресурсларини кўпайтириш мақсадида 46 та колхозлараро бўрдоқига боқиш пунктлари ташкил қилинди. Бундай пунктларнинг сони 120 тагача оширилади. Чорва моллар бўрдоқига боқиладиган тўртта йирик хўжалик ташкил қилиш ҳам мўлжаллаб қўйилди. Бу хўжаликларда пахта тозалаш ва озиқ-овқат саноатининг чиқиндиларидан фойдаланилади. Чорва моллар сонини кўпайтиришимиз керак. Сут етиштиришни кескин суратда кўпайтириш учун сигирлар ва буйволлар сонини анча оширишимиз зарур. Бунинг учун колхозларда бузоқлар ўстириладиган махсус бригада ва фермалар ташкил қилинмоқда. Етти йилликнинг охирига бориб, колхозларда буйволларнинг сонини 240 минг бошгача етказиш мўлжалланмоқда.

Докладда узумчилик ва боғдорчиликни янада ривожлантиришга, тамаки, чой барги, сабзавот етиштиришни кўпайтириш масалаларига, колхозларни электрлаштириш вазифаларига кўп ўрин берилган.

Ишимизда, дейди докладчи, ҳали кўпгина жиддий камчиликлар борлигини биламиз. Ҳозирги вақтда республиканинг ҳамма колхоз ва совхозларида деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтиришга қаратилган тадбирларни амалга ошириш ишлари қизитиб юборилди.

Ўртоқ Охундов Озарбайжон партия ташкилоти республика саноати ва қишлоқ хўжалигининг барча тармоқлари янада юксалишини таъминлаб, КПССнинг XXII съездини муносиб кутиб олади, деб КПСС Марказий Комитети Пленумини ишонтирди.

* * *

Сўнгра Литва Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ А. Ю. Снечкус сўзга чиқади.

«Узбексельмаш» заводида КПССнинг XXII съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун социалистик мусобақа кенг кўламда бошланиб кетди. Бунда актив иштирок этаётган кўпчилик ишчилар меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Суратда: пешқадам токарлардан Миржўра Миробидов. У шу кунларда нормани 160 процент қилиб бажараётир.

А. Палехов фотоси.

Ўртоқ А. Ю. СНЕЧКУС доклади

Ўртоқ Снечкус ўз докладида КПСС Марказий Комитетининг Пленуми социалистик қишлоқ хўжалигининг ишлаб чиқарувчи кучларини бутун чоралар билан юксалтириш учун курашда, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш учун олиб борилаётган курашда жуда катта аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтади.

Нотиқ Литва ССР меҳнаткашлари кейинги беш йил ичида, жумладан ўтган йил мобайнида чорвачилик маҳсулотлари етиштиришда қўлга киритган муваффақиятлар ҳақида Пленум қатнашчиларига сўзлаб беради. 1960 йилда республикада яроқли ерларнинг ҳар 100 гектари ҳисобига 82 центнер гўшт ва 465 центнер сут етиштирилди. Ўтган йилда сут ва гўшт тайёрлаш планлари ортиғи билан бажарилди.

Гўшт етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш ишлари, деб кўрсатиб ўтади докладчи, республикада чорва моллар туёғини янада ошириш билан қўшиб олиб борилмоқда. Чорва моллар сони деярлик бутунлай колхоз ва совхоз подалари ҳисобига кўпайтирилмоқда

Ўртоқ Снечкус республиканинг илғор колхоз ва совхозлари, шунингдек айрим илғор чорвадорлар резервлардан нақадар моҳирлик билан фойдаланаётганликларини кўрсатувчи мисолларни келтиради. 1960 йилда Литва ССРдаги 156 колхозда яроқли ерларнинг ҳар юз гектари ҳисобига 300 центнердан 1000 центнергача сут, 17 колхозда эса — юз центнердан ва бундан ҳам кўпроқ гўшт (тирик вазнда) етиштирилди. Республиканинг сут соғувчиларидан 120 таси ўзларига бириктилган ҳар сигирдан 4 минг килограммдан 6.300 килограммгача сут соғиб олди. Бу мисоллар шуни кўрсатиб турибдики, республика чорвачилик маҳсулотлари етиштиришда бундан яхшироқ кўрсаткичларга эриша олган бўлур эди. Ҳолбуки, хотиржамликка йўл қўйилганлиги, чорва молларни урчитиш ишлари кўнгилдагидек ташкил қилинмаганлиги, ёш молларнинг, хусусан чўчқа болаларининг нобуд бўлиш ҳолларига хотима берилмаганлиги, шунингдек ориқ молларни ва ёш молларни сотишдан катта зарар кўрилганлиги натижасида республика кўнгилдагидек кўрсаткичларни қўлга кирита олмади.

Ўртоқ Снечкус дон етиштириш масалаларига ўтиб, шуни таъкидлаб айтадики, кейинги вақтларда доннинг ялпи ҳосили ошган бўлса ҳам 1959—1960 йилларда етти йиллик планда кўзда тутилган кўрсаткичлар даражасидан ҳали 18 процент кам бўлди. Бунга обҳавонинг ноқулай келганлиги, шунингдек ҳосилни йиғиш ва уни янчиш даврида ишни ташкил қилишда камчиликларга йўл қўйилганлиги сабаб бўлди.

Сўнгра докладчи дон ҳосилдорлигини ва айниқса маккажўхори ҳосилдорлигини ошириш учун республикада амалга оширилаётган тадбирлар ҳақида гапиради. 1960 йилда республикада қарийб юз минг гектар ерга маккажўхори экилди.

Мелиорация, дейди сўнгра ўртоқ Снечкус, Литва ССР шароитида ҳосилдорликни оширишда ва аввало дон етиштиришни кўпайтиришда ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, зовур қазилган ерларда дон экинларидан 18—19 центнергача, қанд лавлагидан 250—300 центнергача, маккажўхоридан 600—700 центнергача ҳосил олса бўлади. Кейинги йилларда республикада кенг кўламларда мелиорация ишлари олиб борилмоқда.

Докладчи уқтириб ўтадики, тракторлар ва қишлоқ хўжалик машиналаридан фойдаланишни яхшилаш натижасида асосий қишлоқ хўжалик ишларини ўтказиш муддатлари бир мунча қисқартирилди. Бироқ бу ишларни энг яхши агротехника муддатларида ўтказиш учун ҳозир ҳам тракторлар ва бошқа машиналар етишмай турибди. Республикада қанд лавлаги, зиғир поя, картошка ва сабзавот етиштириш ишлари етарли даражада механизациялаштирилмаган, дон экинлари етиштиришни комплекс механизациялаштириш масаласи ҳали ҳал этилмаган.

Ўртоқ Снечкус ўз докладида қишлоқларда ташкилотчилик ишининг савиясини янада ошириш, колхоз ва совхозларни кадрлар билан мустаҳкамлаш ва уларнинг махсус билимларини ошириш масалаларига кўп эътибор беради.

Қишлоқ хўжалик илмий-тадқиқот институтлари ва тажриба станцияларининг ҳаммаси, дейди ўртоқ Снечкус, ҳозирги вақтда қишлоқ жойларида ишламоқда. Булар қишлоқ хўжалик ўқув юртлари билан биргаликда илғор тажрибаларни ва фан ютуқларини пропаганда қилишнинг таянч базалари бўлиб қолмоқда.

Литва халқи, дейди ўртоқ Снечкус, давлат олдидаги ўз бурчини бундан буён ҳам софдиллик билан бажаришни, коммунизм қурилишидан иборат умумий ишга ўз ҳиссасини қўшишни ўзининг бурчи деб ҳисоблайди.

* * *

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Пленумининг 12 январь кечки мажлисида 1960 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотиш давлат планининг ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши тўғрисидаги ҳамда қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тадбирлари ҳақидаги масалани муҳокама қилиш давом этди. Молдавия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ З. Т. Сердюк доклад қилди.

Ўртоқ З. Т. СЕРДЮК доклади

Ўртоқ Сердюк Молдавия қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг иш натижаларини характерлаб айтдики, республикада асосий қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини бирмунча оширишга муваффақ бўлинди. Кейинги уч йил ичида ҳар гектар ердан ўртача ҳисобда 19,6 центнердан дон ҳосили олинди. Дон ва бошқа экинлар харид қилиш юзасидан белгиланган планлар йил сайин бажарилмоқда. Республикадан бошқа жойларга чиқариладиган гибрид ва сортли маккажўхори уруғлари ўтган йили давлатга 61 минг тонна миқдорда сотилди. Бу эса, 1958 йилда тайёрланган ана шу уруғлар миқдоридан икки баравар ортиқдир. Мойли экин уруғлари харид қилиш плани ошириб бажарилди. Давлатга 186 минг тонна, ёки 1959 йилдагидан 37 минг тонна кўпроқ кунгабоқар сотилди? Гўшт ва сут харид қилиш плани бажарилди.

Республикадаги партия ташкилотлари ва барча меҳнаткашлар ўтган икки йил мобайнида Молдавияни Совет Иттифоқининг мевазорига айлантириш учун зўр ғайрат билан кураш олиб бордилар. 90 минг гектар ерга янги мева дарахтлари ва ток кўчатлари ўтқазилди.

Сабзавотчилик Молдавиянинг экономикасида муҳим ўрин тутади. Ўтган йили сабзавот етиштириш 30 процент кўпайди. Давлатга 100 минг тоннадан кўпроқ, 1959 йилдагидан қарийб икки баравар ортиқ помидор сотилди.

Аммо қилинган ишларга объектив баҳо берганда,— деб таъкидлайди З. Т. Сердюк, республиканинг қишлоқ хўжалиги анча яхши натижаларга эриша олар ва мамлакатга кўпроқ озиқ-овқат маҳсулотлари ва хомашё бера олар эди, деб эътироф қиламиз. Республиканинг қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилишда жиддий нуқсонларга йўл қўйилди. Ўтган йили ва ўзоқ йили Молдавия гўшт ва сут етказиб бериш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини бажармади. Бир қанча районларда кўп сигирлар бракка чиқарилганлиги орқасида сигирлар сони камайиб кетди. Чорва молларни бўрдоқига боқиш устидан контроль яхши йўлга қўйилмади.

Сўнгра ўртоқ Сердюк Молдавияда дон ва гўшт тайёрлаш, чорва моллар етиштиришни кўпайтириш юзасидан қандай чоралар белгиланганлиги тўғрисида сўзлаб берди. Ўтган йили 280 минг гектар ердан маккажўхори дони йиғиштириб олинди, 1961 йилда эса 350—400 минг гектар ердан маккажўхори дони йиғиштириб олишга қарор берилди. Уруғчиликни яхшилаш—дон экинлари ҳосилдорлигини оширишнинг катта резервидир. Буғдойнинг юқори ҳосилли сортларини жорий қилиш ҳар гектар ердан олинадиган дон ҳосилини 3—4 центнер ошириш имконини беради. Аралаш озуқа тайёрлайдиган саноатни ривожлантиришга алоҳида эътибор берилади. Бу йил колхоз ва совхозлар 700—750 минг бош ёки ўтган йилдагидан бир ярим баравар кўпроқ, чўчқани бўрдоқига боқадилар. Илғор хўжаликлар ва бир қанча районларнинг тажрибаси ўз олдимизга қўйилган вазифалар реал вазифалар эканлигини исбот этади. Колхоз ва совхозларда мамлакатнинг донгдор чўчқабоқувчиси Ярослав Чижнинг изидан борувчилар кўпайди. Қорамолларни бўрдоқига боқиш юзасидан колхозлараро хўжаликлар ва давлат хўжаликлари шохобчаларини кенгайтириш чоралари кўрилмоқда. Бу йил ана шу хўжаликларда тахминан 50 минг чорва молни бўрдоқига боқиш мўлжалланди.

Партия ташкилоти,— деб таъкидлайди ўртоқ Сердюк,— йўл қўйилган хатоларни эсдан чиқармай, сигирларни урчитиб кўпайтириш ва уларнинг маҳсулдорлигини ошириш масалаларига доим катта эътибор беради. 1961 ва 1962 йилларда колхоз ва совхозлардаги сигирлар сони 30—35 мингбош кўпайтирилади. Наслдор қорамол, чўчқа ва парранда совхозлари ҳамда фермаларини ташкил этиш мўлжалланди.

Молдавия партия ташкилоти ғалла хўжалигини ва чорвачиликни янада юксалтириш чораларини кўриш билан бирга, узумчилик ва боғдорчиликни ҳам муваффақиятли суратда ривожлантириш соҳасидаги масъулиятни жуда яхши билади. Ўтган икки йил ичида 50 минг гектар қайир ер ва илгари бўш ётган ерлар ўзлаштирилди. Бу ишлар жадал суръатлар билан олиб борилганида, етти йиллик мобайнида 300 минг гектар қайир ер ва бошқа ерларни асосан ўзлаштириб бўлиш ва шу ерларни ўзлаштириш ҳисобигагина икки миллион тонначa узум, мева, сабзавот тайёрлаш мумкин. Мева кўчатлари ва ток қаламчаларининг сортини яхшилашга катта эътибор берилмоқда. Республикадаги колхоз ва совхозлар 120 минг гектар боғ ва токзорларни реконструкция қилиш соҳасида кўп ишларни бажаришлари керак. Бу чора боғ ва узумзорларнинг йирик массивларини вужудга келтириш, техникадан кенг фойдаланиш, қишлоқ хўжалик фанининг энг янги ютуқларидан фойдаланиш ва илғор иш тажрибаларини қўлланиш имконини беради.

Қайир ерларни ва суғориладиган ерларни ўзлаштириш базасида ихтисослаштирилган янги сабзавотчилик хўжаликларини вужудга келтириш ҳам мўлжалланади.

(ДАВОМИ ИККИНЧИ БЕТДА).

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Республика партия ташкилоти, дейди докладининг охирида ўртоқ Сердюк, зарур хулосаларни чиқариб олади ва ташкилотчилик ишларини яхшилаш, кадрлар билан ишлашдаги камчиликларга барҳам бериш учун тегишли чораларни кўради. Биз план ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъмин этишга қодир яхши ташкилотчиларнинг колхоз ишлаб чиқариши ва район звеносининг ҳамма участкаларида етакчилик қилишларига эришмоқ учун зўр ғайрат билан кураш олиб борамиз.

* * *

Шундан кейин Латвия Компартиясининг биринчи секретари ўртоқ А. Я. Пельше доклад қилди.

Ўртоқ А. Я. ПЕЛЬШЕ доклади

Барча совет кишилари каби Совет Латвиясининг меҳнаткашлари ҳам, дейди ўртоқ Пельше, КПСС Марказий Комитетининг Пленумини коммунистик қурилишда янги муваффақиятлар билан кутиб олдилар. Республика саноатининг ходимлари ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планини муддатидан илгари, 17 декабрда бажардилар ва йил охиригача пландан ташқари янги нархлар билан неча ўн миллион сўмлик ҳар хил буюмлар ишлаб чиқардилар.

Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳам бир қанча муваффақиятларга эришдилар. Ўтган йили Латвияда 862 минг тонна сут, 130 минг тонна чорва мол ва парранда ҳамда 67 миллион дона тухум сотилди. Бу эса, етти йиллик планнинг 1960 йилга мўлжалланган контроль рақамларидан анча ортиқдир.

Сут ва гўшт харид қилиш миқдорининг ортиб бораётганлиги, деб таъкидлайди ўртоқ Пельше, республика аҳолисининг сут ва гўшт маҳсулотларининг ҳамма турларига бўлган ва ўсиб бораётган эҳтиёжларини узлуксиз таъминлаш, шунингдек ана шу маҳсулотларнинг умумиттифоқ фондига Латвиянинг қўшадиган ҳиссасини доим кўпайтира бориш имконини берди.

Докладчи сут ва гўшт етиштиришни кўпайтиришга ёрдам берган тадбирларни анализ қилади.

Ўртоқ Пельше, республикада чорва моллар ва паррандалар харид қилиш давлат планини бажариш ва анча ошириб бажариш учун кўрилаётган тадбирлар ҳақида гапиради. Чорвачилик маҳсулотларининг айрим турларини етиштириш бўйича совхозлар ихтисослаштирилмоқда, бир қанча районларда колхозлараро йирик паррандачилик фермалари вужудга келтирилмоқда, республиканинг халқимиз «зангори кўллар ўлкаси» деб атаган шарқий районларида сув паррандалари, хусусан ўрдак кўп етиштирилади.

Латвия Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети, дейди ўртоқ Пельше, мавжуд макиён ғоз ва ўрдаклар ҳисобига уларнинг сонини шу йилнинг ўзидаёқ ўтган йилдагига қараганда икки баравардан зиёд кўпайтиришни мўлжаллаб турибдилар. Агар, қўшимча миқдорда ўрдак тухумлари сотиб олишга бизга ёрдам берсалар, у вақтда биз тағин ҳам кўпроқ парранда етиштира оламиз.

Н. С. Хрушчев. Ўртоқ Пельше, Кубандаги Канев район комитетининг секретари ўртоқ Колесниковнинг паррандачилик ҳақидаги мақоласини ўқиб чиқинг. Бу мақола «Правда»нинг 11 январь сонида босилиб чиққан. Ҳамма раҳбарларга ҳам шу мақолани ўқиб чиқишни маслаҳат берар эдим.

А. Я. Пельше. Шу районга делегация юборсакмикан?

Н. С. Хрушчев. Сиз ўртоқ Колесников билан гаплашиб кўринг, у шу ерда. Пленумда ўтирибди. Ўртоқ Колесников мақоласи ҳақиқатан паррандачилик ҳақидаги симфониядир.

А. Я. Пельше. Бу маслаҳатни ҳисобга оламиз, Никита Сергеевич.

Докладчи Латвияда деҳқончиликнинг аҳволига тўхталиб ўтади. У айтадики, колхоз ва совхозлар ўтган йилнинг кўклам фаслида экин майдонларини 92 минг гектар, ёки 16 процент кенгайтирдилар. Яқин йиллар ичида дон экинлари майдони 35 процент, шу жумладан бу йил 18 процент кенгайтирилади.

Кам ҳосил берадиган ва ҳозирги вақтда экин майдонларининг қарийб 25 процентини эгаллаб турган сули ва бошқа экин майдонларини камайтириш ҳисобига арпа, вика-сули аралашмаси, озуқа учун экиладиган дуккакли экинлар, нўхат майдонлари анча кенгайтирилади. Болтиқ бўйи республикалари шароитида ана шу экинлардан тағин ҳам мўл ҳосил олиш мумкин. Дон-дуккакли экинларнинг салмоғи озуқа экинлари умумий майдонининг қарийб учдан бир қисмини ташкил этади.

Маккажўхори, дейди ўртоқ Пельше, ем-хашак базасини мустаҳкамлашда бебаҳо аҳамиятга эгадир.

Н. С. Хрушчев. Ўртоқ Пельше, республикангизда маккажўхорига бўлган муносабат яхшиландими?

А. Я. Пельше. Ҳа, маккажўхорига муносабат анча яхшиланди. Ҳозир мен шу ҳақда гапираман.

Колхоз ва совхозлар маккажўхорини муваффақиятли етиштирмоқдалар. Ўтган йили маккажўхори майдони икки баравардан зиёд кўпайтирилди ва 61 минг гектарга етказилди. Ҳар гектар ердан олинган кўкпоя ҳосили ўрта ҳисобда 300 центнердан ортди. Ширали озуқа, хусусан қанд лавлаги майдонини кенгайтириш ва бу экинларнинг ҳосилини ошириш чоралари кўрилмоқда.

Н. С. Хрушчев. Республикангизда қанд лавлаги экишни мумкин қадар кўпроқ жорий қилиш керак. Республикангизда қанд лавлаги жуда яхши ўсаётганлигини кўрганман. Қанд лавлаги сизларнинг республикангизда маккажўхоридан кўра яхшироқ битса керак.

А. Я. Пельше. Маккажўхори ҳозироқ мустаҳкам ўрин олди.

Н. С. Хрушчев. Москвада шундай, Ригада қандай экан, бошқача эмасми? Уйда худога ишонаману, хизмат вақтида ишонмайман, деган ходимнинг иш кўришига ўхшаб қолмасмикан. **(Залда жонланиш).**

А. Я. Пельше. Латишлар маккажўхорига ишониб уни севиб қолишди.

Н. С. Хрушчев. Ундай бўлса жуда яхши.

Ўртоқ Пельшенинг докладида ернинг мелиорация ҳолатини яхшилаш масалалари катта ўрин олди. Дренаж ўтказилган, табиий озуқа етиштириладиган майдонлар тубдан яхшиланган хўжаликларда, деб таъкидлайди у, ҳосил 1,5 — 2 баравар кўпайди.

Республикада ўғит ишлаб чиқаришга жиддий эътибор берилмоқда. Колхоз ва совхозлар ўғит ишлаб чиқариш фабрикаларини вужудга келтирмоқдалар. Бундай фабрикалар кўп хўжаликларда ташкил этилди.

Латвия совхоз ва колхозлари СССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси Я. В. Пейвенинг тавсиясига мувофиқ, ўтган йили ҳосилдорликни ошириш учун микроэлементларни қўллана бошладилар. Бу чора яхши натижа берди. Колхоз ва совхозлар бу йил 200 минг гектар майдонда микроэлементларни қўлланиш ниятидадир. Ўртоқ Пельше микроэлементларни кенг миқёсда ишлаб чиқаришни уюштиришни таклиф этади.

Латвия партия ташкилоти КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг қишлоқ хўжалигини комплекс механизациялаш тўғрисидаги кўрсатмаларини бажариш соҳасида иш олиб бормоқда. Қишлоқ хўжалик экинлари етиштиришнинг маҳаллий шароитга мос технология карталари ишлаб чиқилди, машиналарнинг зарур комплекси вужудга келтирилмоқда. Ригадаги Ғарби-Шимолий махсус конструкторлик бюроси 39 та янги машина тайёрлади. Бу машиналарнинг 24 таси ҳозирги вақтда мамлакатимиз корхоналарида ишлаб чиқарилмоқда.

Латвия Компартияси Марказий Комитети ва район партия комитетлари кейинги йилларда колхоз ва совхозларни кадрлар билан мустаҳкамлаш соҳасида анча иш қилдилар. Ҳозирги вақтда республика қишлоқ хўжалигида 9 мингдан кўпроқ мутахассис, шу жумладан, 4 минг агроном, 1600 зоотехник ва 1300 га яқин ветеринария ходимлари ишламоқда. Колхоз раисларининг қарийб 60 проценти ва совхоз директорларининг 77 проценти қишлоқ хўжалик мутахассисларидир.

Ўртоқ Пельше докладининг охирида айтадики, Латвия қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари коммунистик меҳнат ҳаракатини кенг ривожлантирмоқдалар. Ҳозирги вақтда 500 дан кўпроқ бригада ва ферма бу ҳаракатга қўшилди. Латвия меҳнаткашлари Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXII съездини ишлаб чиқариш соҳасида муносиб муваффақиятлар билан кутиб оладилар.

* * *

Шундан кейин доклад қилмоқ учун Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ И. Р. Раззоқовга сўз берилади.

Ўртоқ И. Р. РАЗЗОҚОВ доклади

Партиянинг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини кенгайтириш соҳасидаги ташкилотчилик ишлари, дейди докладчи, КПСС Марказий Комитетининг сентябрь (1953 йил) Пленумидан кейинги даврдагидек ҳеч қачон бунчалик кенг кўламда олиб борилмаган эди.

Қирғизистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари етти йилликнинг ўтган иккинчи йилида дон, гўшт, жун, тухум, узум, эфир мойли экинлар харид қилиш давлат планини муддатидан илгари бажардилар.

Чорвачилик — республика қишлоқ хўжалигининг асосий тармоғидир. Етти йилликнинг икки йили мобайнида Қирғизистонда тайёрланган гўшт 89 процент, тухум — 70 процент, жун — 16 процент, сут — 8 процент кўпайди. Шу билан бирга, колхоз ва совхозларда маҳсулдор чорва молларнинг ҳамма турлари ортди. Республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари 1960 йилда гўшт етиштириш ва давлатга сотишни планда кўрсатилганидан бир ярим баравардан зиёд кўпайтириш мажбуриятини олдилар. Ҳақиқатда эса, дейди ўртоқ Раззоқов, планга нисбатан 46 процент кўпроқ ва 1959 йилдагига нисбатан 32 минг тонна кўпроқ гўшт сотилди.

Н. С. Хрушчев. Сиз 1961 йил учун бирор нарса қолдирдингизми?

И. Р. Раззоқов. Ҳа, Никита Сергеевич.

Н. С. Хрушчев. Бу яхши.

И. Р. Раззоқов. Шу билан бирга, ўтган йили республиканинг колхоз ва совхозларида сигирлар сони 22 процент, қўй ва эчкилар сони 21 процент, чўчқалар сони 11 процент кўпайди.

Н. С. Хрушчев. Баъзи раҳбарлар эса, бу йил топшираман, келгуси йилда эса худди лўлилардек бошқа губернага жўнайман, қабилида иш кўрадилар. **(Кулги).**

И. Р. Раззоқов. Бизнинг борадиган жойимиз йўқ.

Н. С. Хрушчев. Тўғри, тоғлар баланд. **(Кулги).**

Чорвачиликка раҳбарлик қилиш соҳасидаги ишимизда, дейди ўртоқ Раззоқов, жиддий камчиликлар бор. Республика қўйлар сонини кўпайтириш ва жун сотиш юзасидан олинган мажбуриятларни бажармади. Кейинги икки йил ичида Қирғизистон колхоз ва совхозларида сут соғиб олиш камайиб кетди.

Қирғизистон Компартияси Марказий Комитети ва Министрлар Совети, дейди докладчи, чорвачиликни ривожлантириш соҳасида эришилган натижаларга танқидий баҳо бериб, етти йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш тадбирларини ишлаб чиқдилар. Аввало, чорва молларини урчитиб кўпайтириш, сигирларнинг қисир қолишига барҳам бериш ва молларнинг нобуд бўлишини кескин суратда камайтиришга эътибор берилди.

Қўйларнинг нобуд бўлиши ва қўзиларнинг жуда кам олинаётганлигига асосий сабаб шуки, қўйчилик молларни бутун йил давомида қўшимча ем бермай ўтлатиб боқишга асосланган қолоқ усуллар билан олиб борилмоқда. Бу ҳол қор жуда қалин ёққан қаттиқ қиш вақтида, ем-хашак етарли бўлмаган бир шароитда молларнинг ялпи равишда ориқлаб кетишига ва нобуд бўлишига олиб келади. Яқин икки—уч йил ичида ҳамма совлиқни қиш даврида маккажўхори силоси, концентратли ва дағал хашак билан қўшимча озиқлантирган ҳолда қўлда ва қисман қўлда боқиш вазифаси қўйилмоқда. Барча совлиқнинг 59 проценти шу қишдаёқ ана шу усулда боқила бошланди.

Чўчқачиликни янада ривожлантириш — гўшт етиштиришни кўпайтиришнинг катта резервидир. Республикадаги колхоз ва совхозларда чўчқа гўшти етиштириш икки йил ичида қарийб икки баравар кўпайди. Паррандачиликка кейинги вақтларгача тегишли эътибор берилмади. Ҳозирги вақтда кўп колхоз ва совхозларда йирик паррандачилик фермалари ташкил этилди. Ўтган йили паррандалар сони 1958 йилдагига нисбатан 1,6 баравар ортди.

Сўнгра ўртоқ Раззоқов айтадики, республикада чорвачиликни сифат жиҳатидан яхшилаш соҳасида кўп иш қилинмоқда. Кейинги беш йил ичида чорва молларининг насли анча яхшиланди. Қорамолларнинг сермаҳсул янги зоти—Олатов моллари, қўйларнинг қирғиз майин жунли зотлари, йилқиларнинг янги — қирғиз зоти вужудга келтирилди. Ҳозирги вақтда наслдор қорамоллар сони 75 процент, қўйлар сони 98 процент, йилқилар сони 70 процент, чўчқалар сони 100 процентга етказилди. Ем-хашак базасини мустаҳкамлашга жиддий эътибор берилмоқда. Маккажўхори майдонларини анча кенгайтириш ва унинг ҳосилдорлигини ошириш кўзда тутилади. Айрим зоналарни эътиборга олиб, ем-хашак тайёрлаш учун йўнғичқа, эспарцет, беда, дуккакли-бошоқли экинлар ва қанд лавлаги майдонлари кенгайтирилади.

Партия ташкилоти, дейди нотиқ, омма ўртасида ташкилотчилик ва сиёсий ишларни юксак даражага кўтаришни ўзининг асосий вазифаси деб ҳисоблайди. Кейинги вақтларда район партия ва совет органлари ходимлари, шунингдек колхоз ва совхоз раҳбарларининг состави анча мустаҳкамланди. Эндиликда Қирғизистоннинг ҳар бир қишлоқ районида райком секретарларининг бири ёки район ижроия комитетининг раиси қишлоқ хўжалик мутахассисидир. Совхоз директорларининг ҳаммаси олий ёки ўрта махсус билимга эга. Колхоз раисларининг 75 проценти олий ёки ўрта маълумотлидир, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг 80 проценти бевосита ишлаб чиқаришда ишламоқда. Аммо, шундай бўлса ҳам, бизда раҳбар кадрларни тайёрлаш ва тарбиялашда ҳали жиддий камчилик ва хатолар бор. Жумладан, кўпинча район ва областларнинг раҳбар ходимлари томонидан ҳам содир бўлаётган алдаш ва кўзбўямачилик фактлари буни исбот этади.

Н. С. Хрушчев. Бундай одамларни партия сафидан ҳайдаш керак. Улар коммунистлар эмас, балки суқулиб кириб олган кишилардир. Бундай кишиларни партия сафидан чиқариш ва судга бериш керак.

И. Р. Раззоқов. Тўғри!

Н. С. Хрушчев. Юзхотир қилиб турмай жазолаш керак. Биз тартиб ўрнатмайдиган бўлсак, планлар статистика бўйича бажарила беради, маҳсулотлар эса етишмай қола беради. Маълумки, статистика маълумотларидан қуймоқ пишириб бўлмайди.

Сўнгра ўртоқ Раззоқов айтадики, республикадаги айрим раҳбарлар юксак мажбуриятлар оладилар, лекин ўз куч-ғайратларини ана шу мажбуриятларни бажаришга сафарбар қилмай, балки нотўғри йўлга, аслида жиноий йўлга — етишмай қолган маҳсулотларни аҳолидан ва шаҳар магазинларидан сотиб олиш йўлига ўтадилар.

Дарҳақиқат, Тянь-Шань область партия комитетининг собиқ биринчи секретари Исаев район ва колхозларнинг раҳбарларини магазинлардан ёғ сотиб олиш ва уни сут тайёрлаш планини бажариш ҳисобига топширишга мажбур этиб жиноят қилди. Исаевнинг ана шу антипартиявий ишлари учун Қирғизистон Компартияси Марказий Комитети уни партиядан ўчирди ва республика ички ишлар министри вазифасидан бўшатди.

Н. С. Хрушчев. Хат олинганидан кейин шундай қилиндими?

И. Р. Раззоқов. Ҳа, хат олинганидан кейин.

Н. С Хрушчев. Хатни ўқиб бундан хабардор бўлдингизми?

И. Р. Раззоқов. Коммунистлар бу масалани конференцияда кўтардилар.

Н. С. Хрушчев. Шунгача хабардор эмасмидингиз?

И. Р. Раззоқов. Биз хабардор эдик, лекин жуда юмшоқ жазо берган эдик.

Н. С. Хрушчев. Бунинг устига уни яна министр қилиб кўтаргансиз. Жиноят қилган кишини жазолашнинг энг яхши усули уни министр қилиб тайинлаш эканда. **(Залда шов-шув, кулги).**

И. Р. Раззоқов. Уни ички ишлар министри қилиб тайинлашимиз бизнинг жиддий хатомиздир.

Н. С. Хрушчев. Бу иш бўрини қўйхонага қўйишнинг худди ўзгинаси-ку.

И. Р. Раззоқов. Биз район партия комитетларининг айрим секретарларини ва район ижроия комитетларининг айрим раисларини ҳам партия жавобгарлигига тортамиз.

Республикада алдамчилик ва кўзбўямачилик фактларининг бунчалик кенг ёйилишига имкон берган сабаблар нима?

Биз Пленумда шу нарсани очиқ ва соф виждон билан айтишимиз керакки, Қирғизистон партия Марказий Комитети маҳаллий органларнинг фаолиятини кун сайин назорат қилиб туришни сусайтириб юборганлиги, раҳбар кадрларга нисбатан талабчанликнинг пасайтириб юборилганлиги натижасида ана шундай жиноятларни қилган ходимларга нисбатан либералларча муносабатда бўлинганлиги оқибатида бундай ҳол рўй берди.

Н. С. Хрушчев. Бу — ё марксча-ленинча ҳушёрликни қўлдан бой бериб қўйиш, ёки сусайтириб юборишдир!

И. Р. Раззоқов. Бу — талабчанлик ва принципиалликнинг сусайтириб юборилишидир.

Н. С. Хрушчев. Илова қилиб айтган бу гапларингизга қўшиламан. **(Залда жонланиш).**

Ўртоқ Раззоқов ўз докладининг охирида Қирғизистон партия ташкилоти ва барча меҳнаткашлари номидан партия Марказий Комитетини ишонтириб айтадики, республика меҳнаткашлари партиянинг XXII съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, 1961 йилда қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ҳамма турларини етиштиришни янада кўпайтиришга эришадилар ва бу билан етти йиллик планни муддатидан илгари бажаришга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

* * *

Шундан кейин Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Т. Ўлжабоев доклад қилди.

Ўртоқ Т. ЎЛЖАБОЕВ доклади

Ўртоқ Ўлжабоев айтадики, бизнинг партиямиз КПСС Марказий Комитетининг шу Пленумига тайёргарлик кўриш давомида жуда муҳим ҳужжатлар билан—ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг қишлоқ хўжалиги масалалари юзасидан Марказий Комитет Президиумига аталган хат ва унинг шу Пленумда сўзлайдиган нутқининг тезислари билан қуролланган эди. Республикамизнинг партия ташкилоти,—дейди у, қишлоқдаги ҳамма ишларимизни кескин суратда янада яхшилаш учун, ҳали яшириниб ётган жуда катта резервларни қидириб топиш ва ишга солиш учун қандай жиддий хулосалар чиқариб олишимиз зарур эканлигини яхши билади.

Шундан кейин докладчи Тожикистонда қишлоқ хўжалик йилининг асосий якунлари тўғрисида гапиради. Ўтган йилнинг об—ҳаво шароити пахтакорлар учун оғир бўлишига қарамай, республика пахта тайёрлаш планини бажарди. Ҳар гектар ердан ўртача ҳисобда 27 центнердан «оқ олтин» олинди. Агротехника прогрессив усулларининг, чигитни квадрат—уялаб экиш ва парвариш қилиш усулининг кенг жорий қилиниши, дейди ўртоқ Ўлжабоев, ана шу натижаларга эришиш учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди. Трактор-далачилик бригадалари ва комплекс механизациялашган бригадаларнинг бу соҳадаги хизмати каттадир. Меҳнатни ташкил этишнинг ана шу формаси жуда яхши натижа берди ва пахтачиликда асосий форма бўлиб қолди.

Ўзбекистоннинг машҳур механизатори Турсуной Охунованинг ташаббуси республикада кенг ёйилди. Колхозчи хотин-қизлардан 137 киши ундан ўрнак олиб, пахта териш машиналарида ишлашдек мураккаб касбни эгаллади. Республикада мавжуд машиналарнинг ҳар бири билан ўрта ҳисобда 50 тоннадан пахта терилди.

Пахтанинг таннархини камайтириш соҳасидаги ишлар давом эттирилмоқда. Ғўзани парвариш қилишда қўл меҳнатини суриб чиқариш ҳисобигагина 600 мингдан кўпроқ киши—куни иқтисод қилинди. Пахтани қоп-қанорсиз ташиш оммавий тус олди. Бу эса, бир миллион метр қоп-қанор бопмата, 60 тонна каноп ип, 350 минг киши-кунини тежаш имконини берди, умуман пироварди оқибатда 10 миллион сўмдан кўпроқ фойда олинди.

Шу муносабат билан докладчи пахтани тозалаш ва қуритиш учун колхоз ва совхозларда ишлаб чиқариш базаси вужудга келтириб, пахтани даладан қоп-қанорсиз тўғридан-тўғри пахта заводларига етказиб бериш учун пахта тайёрлаш системасини тубдан ўзгартириш зарур эканлиги тўғрисидаги масалани кўтаради.

Докладда яна айтиладики, республика давлатга гўшт, жун, тухум, қоракўл тери, пилла сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятини, шунингдек сут тайёрлаш планини бажарди. Давлатга планда кўрсатилганидан 30 процент кўп гўшт, бир ярим баравар кўп сут, 1,4 баравар кўп тухум сотилди. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашнинг кўпайтирилиши билан бирга, чорва молларнинг ҳамма турлари ҳам тобора ортди.

Аввало маккажўхори майдонларини кенгайтириш ҳисобига мустаҳкам ем-хашак базасини вужудга келтириш соҳасида анча иш қилинди. Ўтган йили республикада 1959 йилдагига нисбатан 20 процент кўп дағал хашак ва 25 процент кўп силос тайёрланди.

Докладчи айтадики, пахтачиликни ривожлантиришда, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда эришилган бирмунча муваффақиятлар партия ташкилотлари жанговарлик қобилиятининг оширилганлиги натижаси, хўжалик қурилишига партия раҳбарлиги форма ва методларини янада такомиллаштириш, ишлаб чиқаришнинг ҳал қилувчи участкаларини яхши тайёргарлиги бўлган ва сиёсий жиҳатдан етук кадрлар билан мустаҳкамлаш натижасидир. Масалан, колхоз раислари ва раис ўринбосарларининг қарийб ярми, колхоз ва совхозлардаги бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг 65 проценти олий ва ўрта маълумотлидир.

Ўртоқ Ўлжабоев республика қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришдаги жуда катта имкониятларидан ҳали яхши фойдаланмаётганлигини таъкидлаб, бундай деди: Ҳозирги вақтда Тожикистонда етти йилликнинг қолган даврига тааллуқли контроль рақамлар қайтадан кўриб чиқилди ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтиришни кўзда тутган амалий тадбирлар ишлаб чиқилди. Масалан, 1965 йилда пахта етиштиришни етти йиллик планда мўлжалланган 591 минг тонна ўрнига 680 минг тоннага етказиш кўзда тутилади. Етти йиллик планнинг давлатга гўшт сотиш ҳақидаги топшириғини 1964 йилда, сут ва тухум сотиш ҳақидаги топшириғини эса 1963 йилда бажариш мўлжалланди.

Ўртоқ Ўлжабоев ўз докладида Нурак ГЭСи қурилиши билан боғлиқ бўлган проблемаларга алоҳида тўхталиб ўтди. Бу гидроузелнинг қурилиши, дейди у, Тожикистондагина эмас, балки Ўрта Осиёнинг бошқа республикаларида ҳам пахтачиликни ривожлантиришда янги давр очади. Бу гидроузел электр энергияси ишлаб чиқаришни кўпайтирибгина қолмай, балки суғориладиган ерларни янада кенгайтириш имкониятини ҳам туғдириб беради. Тожикистоннинг бир ўзигина пахта етиштиришни 1 миллион тоннага етказиш, гўшт етиштиришни 2,3 баравар, сут етиштиришни 2,5 барвар, мева ва узум, шунингдек сабзавот, полиз экинлари, шоли етиштиришни 9 баравар кўпайтириш имконига эга бўлади.

Ўртоқ Ўлжабоев партия Марказий Комитетининг Пленумини ишонтириб айтадики, тожик халқи, партиямизнинг пролетар интернационализми руҳида тарбияланган содиқ отрядларидан бири республика партия ташкилоти Марказий Комитет Пленуми томонидан қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажариш учун ҳамма чораларни кўрадилар.

* * *

13 январда Москвада КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ўз ишини давом эттирди. Кун тартибидаги иккинчи масала — 1960 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотиш давлат планининг ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши тўғрисидаги ҳамда қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тадбирлари ҳақидаги масала муҳокама қилинди.

Пленум мажлиси Арманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Я. Н. Заробяннинг доклади билан бошланди.

Ўртоқ Я. Н. ЗАРОБЯН доклади

Минбарга Арманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Я. Н. Заробян чиқади.

Н. С. Хрушчев. Грузия ва Қозоғистонда бўлганидек сизларда ҳам қўйлар кўплаб сўйиб юборилаяпти, шекилли?

Я. Н. Заробян. Ҳозирча бу масалада қолишадиган жойимиз йўқ.

Н. С. Хрушчев. Кабобни яхши кўрасизларми?

Я. Н. Заробян. Ҳозирча бу ҳақда гапиришга вақт эрта, бу вақтда кабоб ейилмайди.

Н. С. Хрушчев. Бу вақтда кабоб ейилмайди, лекин қўйларни кўплаб сўйиб юбора берсангиз, кабоб ейдиган вақт келганида ҳеч нарса қолмаслиги мумкин.

Я. Н. Заробян. Мен бу ҳақда гапириб бераман.

Н. С. Хрушчев. Хўш, сизнинг ёш, янги овозингизни эшитайлик-чи.

Арманистон партия Марказий Комитети ва Министрлар Совети, дейди ўртоқ Заробян, Пленумга тайёргарлик кўриб, қишлоқ хўжалиги соҳасидаги ўз ишларини танқидий нуқтаи назардан анализ қилиб чиқдилар. Республика лавлагикорлари ва пахтакорлари ўз ваъдаларининг устидан чиқдилар — ўз мажбуриятларини қанд лавлаги бўйича 106,8 процент ва пахта бўйича 106,2 процент бажардилар. Бу экинлар бўйича биз ўтган йили 1965 йил учун белгиланган даражага эришдик.

Нотиқ айтадики, республикада гўшт, сут, тухум етиштириш 1959 йилга нисбатан бир мунча кўпайди. Давлатга гўшт ва сут сотиш плани ошириб бажарилди. Ўртоқ Заробян колхоз ва совхоз фермаларининг ажойиб моҳир кишилари номини тилга олади.

У айтадики, Шаумян районидаги Сталин номли колхознинг республикада донг чиқарган сут соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Арманистон ССР Олий Советининг депутати Ашхен Аветисян 1959 йилда ўзига бириктилган 12 бош сигирнинг ҳар биридан 5581 килограммдан, 1960 йилда эса 5823 килограммдан сут соғиб олди. Горисск районидаги Хиндзорес колхозидан комсомол аъзоси Тунян Мелик 369 совлиқдан 470 қўзи олди ва ҳар бош қўйдан 5,4 килограммдан жун қирқиб олди.

Н. С. Хрушчев Ўртоқ Заробян, бу кишилар қўшимча иш ҳақи оладиларми ёки олмайдиларми?

Я. Н. Заробян. Албатта оладилар.

Н. С. Хрушчев. Меҳнатга қўшимча ҳақ тўлаш тўғрисида ҳеч ким ҳеч нарса демаётир. Сизлар фақат маънавий омиллар асосида коммунизмга бормоқчимисизлар? Маънавий омиллар яхши, лекин моддий асос бериш керак. Бу омилларнинг қўшиб олиб борилиши олға ҳаракат қилиш учун яхши шароитлар яратади.

Я. Н. Заробян. Тўғри

Нотиқ афсус билдириб айтадики, илғорлар тажрибаси ҳали ҳам яхши ёйилмаётир ва жорий қилинмаётир. Республикада қишлоқ хўжалигига раҳбарлик соҳасида кўп камчиликлар бор. Чорва сони камайди, сигирларнинг кўпайиш суръати сусайди. Зоотехника ва ветеринария хизмати соҳасидаги жиддий камчиликлар туфайли ўтган йили колхоз ва совхозларда қўйларнинг нобуд бўлишига йўл қўйилди.

Ҳа, ўртоқлар, дейди нотиқ, бунинг учун бизда ҳеч қандай сабаб йўқ. Бу нарса бизнинг ёмон ишлаганлигимиз ва бепарволигимиз натижасида рўй берди.

Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришнинг суст ўсишидаги асосий сабаблардан бири шуки, Арманистон бу маҳсулотларни асосан ёзги яйлов вақтида олади, қиш фаслида моллар молхонада боқилган вақтда бу маҳсулотларни жуда кам етиштиради. Республика бу аҳволни тузатиш учун бу йил озуқа экинлари — маккажўхори, ем бўладиган экинлар ва бошқа экинлар майдонини кенгайтирмоқда. Пичанзор ва яйловларни яхшилаш юзасидан бир қанча тадбирлар амалга оширилади, чўчқаларни семиртириш юзасидан колхозлараро хўжаликлар, паррандачилик фабрикалари ташкил қилиш мўлжалланди.

Республика қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналиши чорвачилик билан бир қаторда узумчилик ва сабзавотчиликдир. Ўртоқ Заробян бу масалаларга ўз докладининг катта қисмини бағишлайди. Шу йилнинг ўзида Арманистонда узум етиштириш 58 процент ошиши керак. Юқори сифатли жануб помидори, бақлажони, гармдориси ва пиёзини мамлакатнинг бошқа районларига юборишни кўпайтириш мақсадида ана шу экин майдонини кенгайтириш мўлжалланади, махсус совхозлар ташкил этилади.

Докладчи Арманистонда сув хўжалиги қурилишига жиддий эътибор беради. Республиканинг қурғоқчилик районларида, дейди у, сув хўжалиги қурилиши, ерларни суғориш ва яйловларга сув чиқариш — ердан рационал фойдаланишнинг, қишлоқ хўжалик экинларидан муттасил мўл ҳосил етиштиришнинг, узумчиликни, мевачиликни янада ривожлантиришнинг ва чорвачилик озуқа базасини мустаҳкамлашнинг ҳал қилувчи омилидир. 1965 йилда суғориладиган ерларнинг кўпайиши асосан республиканинг тоғлик районларида насос станциялари ва ўзиоқар майда суғориш каналлари қурилиши йўли билан 60 минг гектарга етказилиши керак.

Суғориладиган ерларнинг анчагина қисмини токзор, мевали боғлар, сабзавот ва бошқа қимматли экинлар учун ўзлаштириш ва қишлоқ хўжалик оборотига жалб қилиш мақсадида ўртоқ Заробян Ахурян сув омбори қурилишини 1962 йилда бошлаш ва 1965 йилда тамомлашни мақсадга мувофиқ деб ҳисоблайди. Унга сарфланган ҳаражатларнинг ўрни бир ярим-икки йил ичида қопланади. Бу сув омбори ва бутун суғориш системаси қурилганидан кейин мамлакатга қўшимча равишда тахминан 200 минг тонна юқори сифатли узум, 120 минг тонна данакли мева, 100 минг тонна сабзавот, шунингдек кўпгина чорвачилик маҳсулотлари етказиб бериш мумкин бўлади.

Ўртоқ Заробян Арманистон партия Марказий Комитети қишлоқ хўжалигида кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишни яхшилаш учун, моҳир раҳбарлар тарбиялаш учун қандай тадбирлар кўрганлиги ҳақида Пленумга ахборот беради. Биз шунга эришмоқчимизки, деди у, бизнинг механизаторларимиз техникани билиш билан бир вақтда агротехникани ҳам яхши биладиган бўлсинлар.

Арманистон Коммунистик партияси, республика меҳнаткашлари, дейди ўртоқ Заробян, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Пленумининг қарорларини муваффақиятли бажариш учун бутун куч-ғайратларини сарфлайдилар.

* * *

Сўнгра Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Б. Овезов сўзга чиқади.

САБОҚ

(ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОН ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН)

□ □ □

Район партия конференциясига тўпланган делегатлар коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг якунлари ва район партия комитетининг ҳисоботи юзасидан қилинган докладларни тингладилар ҳамда муҳокама қилдилар.

Область партия комитетининг секретари С. М. Веселов коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Москва Кенгашининг якунлари тўғрисида доклад қилди. Доклад юзасидан бўлган музокараларда чиқиб сўзлаган делегатлар Кенгаш қабул қилган ҳужжатларнинг тарихий аҳамиятини таъкидлаб ўтдилар, ўз меҳнатлари билан социалистик жамият монолит бирлигини мустаҳкамлашга қатъий қарор берганликлари ҳақида гапирдилар. Конференция қатнашчилари қабул қилган резолюцияда коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг якунлари якдиллик билан маъқулланди.

* * *

Энгельс номли колхоз бундан икки йил илгари энг қолоқ хўжаликлардан бири ҳисобланарди. Кейинги икки йил ичида пахта ҳосилдорлиги анча ошди, хўжаликнинг бошқа тармоқлари ҳам бирмунча ривожлантирилиб, колхоз қаддини ростлаб олди, улгуржи даромад қиладиган бўлиб қолди. Ҳар жиҳатдан бир хил шароитга эга бўлган шу райондаги Сталин номли қишлоқ хўжалик артелида ўтган йили гектаридан 14 центнердан ҳосил олиниб, ишга яроқли ҳар бир кишига 22 центнердан пахта етиштирилгани ҳолда, Энгельс номли колхоз 21,5 центнердан ҳосил кўтарди ва етиштирилган пахта ҳосили ҳар бир кишига 30 центнерданга тўғри келди.

Шу нарса қувончлики, Энгельс номли колхоздаги 11 та пахтачилик бригадасининг ҳаммаси пахта тайёрлаш планини ортиғи билан бажарди, машина терими 102 процент қилиб адо этилди. Конференцияда биринчи бўлиб сўзга чиққан колхоз раиси ўртоқ Кўсаев бу муваффақиятларга даставвал пахтачиликда прогрессив усул кенг қўлланилганлиги, техникадан унумли фойдаланилганлиги сабаб бўлганлигини асослаб берди.

Конференцияда ҳисобот доклади қилган райком секретари ўртоқ Исамуҳамедов ва музокараларда сўзга чиққан делегатлар район колхозлари пахта ҳосилдорлигини ва чорвачилик маҳсулдорлигини оширишда эришган ютуқларни кўрсатиб ўтдилар.

Аммо, пахтачиликдаги қолоқлик ҳеч кимни қаноатлантирмаётганлиги конференцияда афсусланиб айтилган нутқлардан ҳам сезилиб турибди. Район пахта тайёрлаш планини 89 процентгина бажариб, давлатга 4635 тонна пахтани кам етказиб берди ва 1959 йилга нисбатан ҳосилдорлик гектарига 1,5 центнерданга камайиб кетди. Айрим хўжаликларда, жумладан Сталин номли колхозда 3 центнердан, Киров номли совхозда эса 3,1 центнердан кам ҳосил етиштирилган. Бунга кўкламги дала ишлари сифатсиз ўтказилгани, квадрат-уялаб чигит экиш плани бажарилмагани, ғўза парваришида агротехника қоидалари бузилгани, шунингдек машинада пахта териш планининг барбод берилгани асосий сабаб бўлган.

Кофереция делегати, «Полярная звезда» колхози партия ташкилотининг секретари Ан Ир Чен район партия комитети бошланғич партия ташкилотларига конкрет раҳбарлик қилмаётганлиги, хотин-қизлардан раҳбар кадрлар тайёрлашга етарли эътибор бермаётганлиги ҳақида гапирди.

— Райком секретарлари, — деди у, — колхозларга борганларида фақат раислар билан учрашадилару, шу хўжаликка раис билан баббаравар жавобгар бўлган партия ташкилоти секретарларини кўпинча четлаб ўтадилар. Бу хилдаги раҳбарлик услубидан мутлақо воз кечиш керак.

Минбарга Свердлов номли колхознинг бригада бошлиғи Йўлборисов кўтарилади. У конференция делегатларига пахтадан юқори ҳосил етиштиришдаги ўз тажрибаси ҳақида гапириб берди.

Куйбишев номли колхознинг илғор бригада бошлиғи ўртоқ Қулмоновнинг нутқини конференция делегатлари эътибор билан тингладилар. У район колхозларида гектаридан 12 центнердан ҳосил олган бригадалар ҳам борлигини кўрсатиб ўтди ва бунинг сабаби ҳал қилувчи участкаларга кадрлар танлашда қўпол хатоларга йўл қўйилаётганлигида эканлигини айтди.

Шуни айтиб ўтиш керакки, конференцияда район раҳбарларининг иш услубидаги камчиликлар тўғрисида деярли танқидий мулоҳазалар айтилмади ва идеология соҳасидаги ишлар жуда кам тилга олинди.

* * *

Район партия комитетининг пленумида Ш. С. Исамуҳамедов, Е. Ким ва Т. Ортиқхўжаев ўртоқлар райком секретарлари қилиб сайландилар.

А. ШЕРМУҲАМЕДОВ.

СЪЕЗДДАН — СЪЕЗДГАЧА

Тошкент тўқимачилари съездолди меҳнат вахтасида

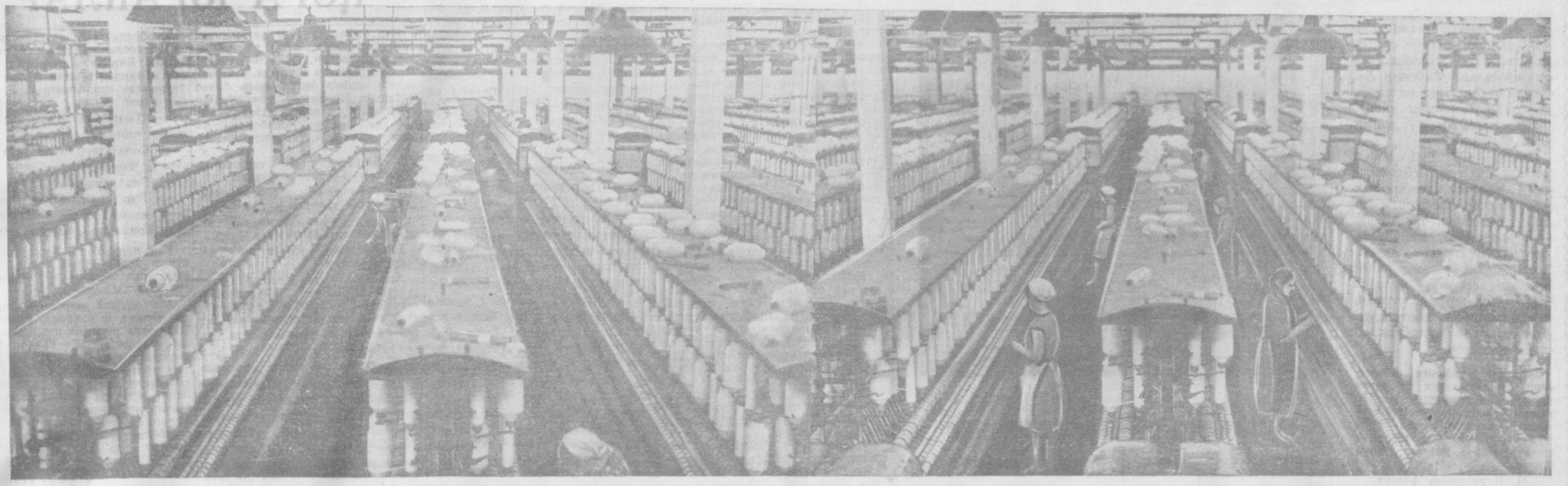

Комбинат фабрикаларида ҳозирги замон техникаси тобора кўп жорий қилинмоқда. Суратда: йигирув цехларининг бири.

XXII СЪЕЗДНИ ЯНГИ ЗАФАРЛАР БИЛАН КУТИБ ОЛАМИЗ

Ўша азиз ва юракка яқин Москвада бўлаётган катта йиғин — КПСС Марказий Комитетининг Пленуми партиямизнинг навбатдаги, XXII съездини чақириш ҳақида қарор қабул қилди. Бу хушхабар поёни йўқ мамлакатимизга бир зумда тарқалди. У ҳар бир совет кишисининг ғайратига-ғайрат, кучига-куч қўшиб юборди. Ҳамма ерда халқ ғайрати ва ташаббуси булоқдек қайнаб кетди. Ниятимиз битта — жонажон партиямизнинг съездини шонли традицияларимизга асосан янги зафарлар билан кутиб олиш! Ана шу эзгу ният ва олижаноб мақсад йўлида умумхалқ ҳаракатининг кучли тўлқини вужудга келди. Бу тўлқиннинг поёни йўқ, чеки йўқ!

Тошкент тўқимачилик комбинати республикамиздагина эмас, балки Совет Иттифоқидаги энг йирик корхоналардан бири ҳисобланади. Коллективимиз ҳар йили юзларча миллион метрлаб турли хил газламалар ишлаб чиқараётир. Ўтган йиллар мобайнида техникани тараққий эттириш — ишчиларимиз ва инженер-техник ходимларимизнинг диққат марказида бўлди. Янгилик яратувчилар — рационализатор ва ихтирочилар ижодий ташаббуснинг чинакам намуналарини кўрсатдилар. Уларнинг ғайрати туфайли кўпгина ишлаб чиқариш жараёнлари комплекс механизациялаштирилди, эскириб қолган ускуналар янгилари билан алмаштирилди ва модернизация қилинди. Натижада маҳсулот тайёрлаш кескин кўпайди, унинг сифати яхшиланиб, таннархи арзонлашди.

Янги техникага катта эътибор бераётганлигимизни лоақал қуйидаги мисоллардан ҳам кўрса бўлади. Чунончи, **1959 йилда 38 та янги ускуна ўрнатилиб, 2500 та асбоб-ускуна модернизация қилинган бўлса, 1960 йилда 205 та янги ускуна ўрнатилди, 3295 та ускуна эса модернизация қилинди.** Шулардан 2940 таси тўқув станоклари эди. Улар модернизация қилингач, иш унумдорлиги ошди ва қўшимча суратда 862 минг метр хом сурп ишлаб чиқарилди. Ташкилий-техникавий тадбирларни амалга ошириш ва янги техникани ишга тушириш **биргина ўтган йилнинг ўзида 2 миллион 363 минг сўм** (эски пул ҳисобида) **маблағни тежаб қолишга имкон берди.**

Резервларимиздан яхши фойдаланадиган бўлиб қолдик. Шулар туфайли кўрсаткичларимиз йил сайин яхшиланиб бормоқда. Буни қуйидаги диаграммада кўрса бўлади.

МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИНГ ОШИШИ

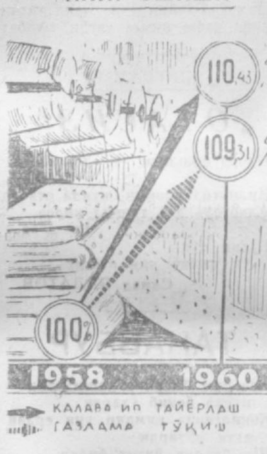

Буларнинг ҳаммаси партиямиз Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини амалга ошира бориш йўлида қўлга киритган дастлабки ютуқларимиздир.

Халқимизнинг ажойиб бир хусусияти бор. Кимда-ким элим-юртим бундан ҳам бой бўлсин, халқимнинг фаровонлиги янада ошсин, деб хайрли ишга қўл урса, унинг кетидан юзлаб ва минглаб кишилар ҳиммат камарини белга боғлайди. Бу сафар ҳам худди шундай бўлди. Ивановоли машҳур тўқувчи Юлия Вечерова, ускуналар унумдорлигини оширайлик деб чиқди, вишне-волочоклик донгдор йигирувчи Валентина Гаганова эса, сафимизда қолоқлар бўлмасин, деб мурожаат қилди. Комбинатимизда юзлаб кишилар уларнинг олижаноб ташаббусларига эргашди.

Касбдошимиз ва мусобақадошимиз Юлия Вечерова усулида ҳозир 826 киши ишламоқда. Илғор йигирувчи ва тўқувчиларимиздан М. Груша, М. Судоплатова, Л. Бажанова, И. Мунталиев ва бошқа ўнлаб кишилар ҳозирнинг ўзидаёқ ускуналарнинг иш унумдорлигини ошириш жиҳатидан етти йилликнинг охирги йили — 1965 йилга мўлжалланган даражага етишди.

Қолоқ комплектлар бўлмасин, халқимизга янада кўпроқ газлама етказиб берайлик, деган мақсадни дилга жо қилган ўнлаб ишлаб чиқариш илғорларимиз ўзларининг шахсий манфаатларидан воз кечиб, қолоқ бригадаларга ишлашга ўтдилар.

Коммунистчасига ишлаш ва яшаш замонамизнинг асосий шиори бўлиб қолмоқда. Ҳозир комбинатимизда ўз сафида **1755 кишини бирлаштирган 154 бригада коммунистик меҳнат бригадаси деган шарафли номни олиш учун курашмоқда.** Ҳозирдаёқ 20 бригада коллективига ана шу шарафли ном берилди. 600 га яқин ишлаб чиқариш илғори коммунистик меҳнат зарбдори деган юксак ном учун курашмоқда. Бу ҳаракатга бутун-бутун фабрикалар, цех ва смена коллективлари ҳам қўшилаяпти. Ўз сафида 2318 кишини бирлаштирган 17 цех коллективи ана шу мақсад йўлида фидокорона меҳнат қилмоқда.

КПСС нинг навбатдаги съездига муносиб меҳнат совғалари тайёрлаш ҳақида республикамизнинг барча саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа корхоналари коллективларига мурожаат билан чиққан корхоналар ўртасида бизнинг комбинат коллективи ҳам бор. Съезд шарафига бу йил пландан ташқари 600 минг сўмлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш, қўшимча равишда бир ярим миллион метр тайёр газлама, 800 минг метр сурп, 500 мингта ғалтак ип, 200 мингта мулине ишлаб чиқариш мажбуриятини олдик. Шу кунларда барча цех ва фабрикаларда эл-юрт олдида берилган ана шу ваъданинг устидан чиқиш мақсадида социалистик мусобақа тобора авж олмоқда.

З. АБДУЛЛАЕВ,
комбинат директори.

Янги хил гулли газламалар кўпаяди

Эндиликда бошқа буюмлар қатори турли хил газламалар ҳам магазин полкаларида тахланиб ётибди. Кишиларимиз ўнни кўриб, бирини олмоқдалар. Улар пишиқ ва сифатли тўқилган газламаларнинг безагига ҳам эътибор беришаётир. Бу, биз — рассомлар коллективи зиммасига ҳам катта вазифалар юклайди. Шунинг учун ҳам рассомлар советининг ходимлари кишиларимизнинг дид ва талабларига жавоб берадиган чиройли нусхалар яратиш устида тинмай иш олиб бормоқдалар.

Партия XXI съездидан кейинги йиллар мобайнида 268 та янги хил гулли газламалар тайёрланди. Фақатгина ўтган йили рассомларимиз 136 та янги хил гул ишлаб чиқдилар ва жорий қилдилар.

Ўзбек халқининг миллий орнаментлари ва халқ рассомчилигидан ижодий фойдаланган ҳолда кўпчиликка манзур бўладиган бир қанча нусхалар яратилди. Шу нусхалар гули босилган газламаларимиз кўплаб сотиб олинаётир.

Рассомларимиз мамлакатимизнинг жуда кўп шаҳарларидаги тўқимачилик корхоналарида ижодий командировкаларда бўлишиб, бир қатор янгиликларни ўрганиб келдилар ва уларни комбинатда амалга оширишди.

Ўз ишига сидқидиллик билан қараётган, ижодий изланишда яхши натижаларга эришаётган рассомларимиз кўп. Улар тайёрланаётган газламаларнинг сифатини яхшилаш ва нусхаларини кўпайтиришга ёрдам беришаяпти. Завялова, Шихина, Чеховская, Лугачев, Ишченко ўртоқлар яратган гуллар доимо аъло баҳо олмоқда.

Партиямизнинг навбатдаги съездига муносиб совғалар билан келишга аҳд қилган рассомларимиз шу кунларда меҳнаткашлар эҳтиёжларини ҳисобга олиб, янги-янги гуллар яратиш устида ишлашяпти.

М. АРСЛОНОВ,
комбинат рассоми.

ИЖОДКОРЛАР

Комбинатимиз етти йилликнинг ўтган икки йилида ҳам давлат томонидан белгиланган планни муваффақиятли бажарди. Бу ютуқларни қўлга киритишда рационализатор ва ихтирочиларимизнинг ҳиссаси катта.

Ўтган икки йил давомида мингларча таклиф тушди. **Шулардан 1523 таси амалга оширилди. Бу таклифлар эвазига 10 миллион 880 минг сўмлик хомашё ва материаллар, электр қуввати ва ёқилғи тежаб қолинди.**

Коллективимиз орасидан ажойиб рационализаторлар етишиб чиқди. Ўз касбини ва асбоб-ускуналарни пухта эгаллаган бундай ишчиларимиз агрегатларни такомиллаштириш, давлат маблағларини иқтисод қилишга қаратилган жуда кўп таклифлар билан чиқишяпти. Булар орасида биринчи тўқув фабрикасининг мастер ёрдамчиси Нажмиддин Муҳаммадхўжаевнинг фаолияти алоҳида мақтовга сазовордир. Шу касбда ўн йилдан ортиқ вақтдан бери ишлаётган бу новатор 30 дан ортиқ рационализаторлик таклифи киритди. У корхонада ишлаганидан буён давлатга 450 минг сўмдан зиёд фойда келтирди. Ўртоқ Муҳаммадхўжаев ўтган йили 7 та таклифни амалга оширди.

1-йигирув фабрикасининг слесари Усмон Эргашев ўз новаторлик таклифлари билан коллектив орасида донг таратди. Унинг ўтган йили жорий қилинган учта таклифи 36 минг сўмлик давлат маблағини тежаш имконини берди. Ип фабрикасининг мастер ёрдамчиси А. Буров бир йилда 60,2 минг сўм, читга гул босиш фабрикаси слесарлар бригадири П. Бурцев 35 минг сўм, шу фабриканинг слесари А. Григорьев 37 минг сўмга яқин фойда берадиган таклифлар билан чиқишди.

Рационализатор ва ихтирочиларимиз партиямизнинг XXII съезди шарафига бошланган мусобақага қўшилиб, ўз зиммаларига янги мажбуриятлар олишди. Улар етти йилликнинг учинчи йилида 550 минг сўмлик маблағни (янги пул ҳисобида) тежаб қолишга аҳд қилишди. Рационализаторлар бу ваъданинг устидан чиқиш учун ижодий изланишни авж олдириб юбордилар.

Р. ЯНГАЕВА,
комбинат рационализация бўлимининг бошлиғи.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

- КПСС XXI съезди бўлиб ўтгандан бери комбинатда янги техникани жорий қилиш ва эски асбоб-ускуналарни модернизациялаш бўйича катта тадбирлар амалга оширилди. Икки йилда 243 та янги ускуна ишга туширилди. 5795 та мавжуд машина ва механизмлар модернизация қилинди. Шу туфайли 6 миллион 9 минг сўмдан ортиқ маблағ тежалди.
- 1959 — 1960 йилларда пландан ташқари 2 миллион 929 минг метр хом сурп, 12 миллион 522 минг метр тайёр газлама, 416 минг 490 мулине, ўнларча минг дона ғалтак ип етказиб берилди.
- Мамлакатимизнинг хушманзара жойларидаги курорт ва санаторийларда кўплаб тўқимачилар дам олмоқда. Икки йил давомида 458 киши курорт ва санаторийларда, 1761 тўқувчи дам олиш уйларида, 1055 киши тунги санаторийда ҳордиқ чиқарди. 60 га яқин киши туристик-альпинистик походларда иштирок этди. Тўқувчи ва йигирувчиларнинг 3200 дан ортиқ болалари пионер лагерларида дам олишди.
- 160 дан ортиқ малакали врач ва мингга яқин медицина ходимлари тўқимачиларнинг саломатлигини таъминлашда хизмат қилмоқда.

ДЎСТЛИКНИНГ ҚУДРАТИ

Ўзбек тўқимачилари ивановолик ўз касбдошлари юборган мактубни биргаликда ўқимоқдалар.
А. Абалян фотолари.

Бундан 2 йил муқаддам коллективимиз Ивановодаги Фролов номли меланж комбинати тўқувчилари билан етти йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш бўйича ўзаро социалистик мусобақа бошлаган эди. Мусобақа тезда ўз меваларини берабошлади. Биз мамлакатимиз тўқимачилик саноатининг маркази бўлган бу ўлканинг бой тажрибали тўқувчиларидан кўп нарса ўргандик. Улар қўллаётган илғор иш методлари ва прогрессив технологиядан баҳраманд бўлдик, иш усулларини корхонамизда жорий қилиб, кўрсаткичларимизни анча яхшиладик.

Айрим ишчиларимиз Ивановодаги тўқимачилик корхоналари пешқадамлари билан ўзаро мусобақалашмоқдалар. Тўқувчи Любовь Светашова «Солидарность» фабрикасининг донгдор тўқувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Юлия Вечерова билан мусобақалашмоқда. Мен эса Ивановодаги Варенцов номли фабрика тўқувчиси Валентина Смирнова билан мусобақа бошлаб юбордим.

Коллективимиз етти йилликнинг иккинчи йилида мамлакатимиздаги бошқа йирик тўқимачилик корхоналари коллективлари билан ҳам социалистик шартнома тузди. Ҳозир биз ҳаммаси бўлиб 6 та корхона — Иваново Меланж комбинати, Орехово-Зуево, Глухово ва Херсон ип-газлама комбинатлари, Москвадаги «Трехгорная мануфактура», Ленинграддаги С. М. Киров номли ип-йигирув комбинатлари коллективлари билан мусобақалашаяпмиз. Корхоналар ўртасидаги бу мусобақа барча тўқимачилар учун катта фойда бераётир.

Корхоналардаги янгиликларни ўзаро ўртоқлашаётган бу тўқувчилар 1960 йил планини муваффақиятли бажаришди. Шу 7 корхона йиллик планни муддатидан илгари бажарди. **Қўшимча равишда 130 миллион сўмликдан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқаришди. Йиллик пландан ташқари 1000 тоннага яқин калава, 5 миллион метр хом сурп, 19 миллион метр тайёр газлама, 15 миллион дона ғалтак ип, 5 миллионга яқин мулинэ ишлаб чиқаришди.**

Икки халқ тўқимачилари ўртасидаги мусобақанинг қудрати нақадар зўр эканлиги шулардан ҳам маълум бўлиб турибди. Биз бундан буён ҳам дўстлигимизни янада мустаҳкамлаймиз, ўзаро мусобақани кенгайтириш учун астойдил интиламиз.

К. БАҲРОМХЎЖАЕВА,
2-тўқув фабрикасининг тўқувчиси, коммунистик меҳнат зарбдори.

РЕПОРТАЖ

ОЛДИНГИ САФДАГИЛАР

Шу кунларда Тошкент тўқимачилик комбинатининг қайси фабрикасига, цех ёки бўлимига кирманг, завқ-шавққа тўла меҳнатнинг гувоҳи бўласиз. Барча корхоналарда иш қизғин бораётир. Тўқувчилар ва йигирувчилар, ремонтчилар ва энергетиклар, слесарлар ва бошқа касбдаги ишчилар зўр ғайрат билан меҳнат қилишмоқда. КПСС нинг навбатдаги, XXII съезди чақирилиши ҳақидаги хушхабар ҳаммани, кекса ва ёш тўқимачиларни янги муваффақиятларга руҳлантириб юборди. Съездни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун социалистик мусобақанинг кўлами кенгаймоқда.

1-тўқувчилик фабрикасидамиз. Корпуснинг жуда катта майдонида турли хил тўқув станоклари қатор-қатор саф тортиб турибди. Бу ердаги юзлаб агрегатларнинг бир меёрда гувиллашидан бутун атроф ларзага келмоқда. Пол ёғ тушса ялагудек тоза. Люминисцент чироғлари фабрикани шундай ёритиб юборганки, асти қўяберинг. Барча тўқувчиларнинг ҳаракатларидан уларда ғурур ва ҳаяжон барқ ураётганлиги, зўр кўтаринки руҳ билан меҳнат қилишаётганлиги сезилиб турибди...

— Жонажон партиямизнинг навбатдаги съездини чақириш ҳақидаги хушхабар кўпчилик қатори фабрикамиз тўқувчиларининг ҳам ғайратини ошириб юборди, — дейди фабрика 1-цехининг бошлиғи Юрий Иванович Трифонов. — Биз ҳам съезд шарафига зиммамизга оширилган мажбурият олдик. Сўзи билан иши бир коллективимиз ўз ваъдасининг устидан чиқиш учун ҳозирдан бошлаб бир тан-бир жон бўлиб меҳнат қилмоқда.

Шундан кейин бошлиқ бизни ўзининг баракали меҳнати билан коллектив ютуқларига ҳисса қўшаётган, ҳар соҳада касбдошларига ўрнак бўлаётган, тўқув станоклари иш унумдорлигини тинмай ошириб бораётган пешқадамлар билан таништирди.

— Шундайларнинг бири мастер ёрдамчиси Раҳим Худойберганов бўлади, — деди цех бошлиғи қўли билан станоклар орасида уёқдан-буёққа айланиб юрган, чамаси 25 баҳорни кўрган йигитни кўрсатиб. Ўрта бўйли, оқ сариқдан келган, жингалак тим қора сочи ва қошлари қоматига ярашган бу йигит бир кўришдаёқ кишида қандайдир яхши таассурот қолдирди. У бир жойда тик турмас, дам у, дам бу тўқувчининг олдига бориб, улар билан нималар ҳақидадир сўзлашар, агрегатларнинг турли қисмларини кўрсатиб, нима қилиш лозимлиги ҳақида маслаҳатлар берарди. Гоҳ у, гоҳ бу станок олдида бир зум тўхтаб, унинг қандай ишлаётганлигини синчиклаб кўздан кечирар, айрим қисмларини ушлаб кўрарди. Унинг бутун вужуди кўз-қулоққа айланиб кетган эди. Ҳа, бунинг ҳайрон қоларли жойи йўқ, албатта. Ахир унга 48 та станок топшириб қўйилган. Бу машиналарнинг бир меёрда ишлаши, демак, нормаларнинг ошириб бажарилиши кўп жиҳатдан мастер ёрдамчисига боғлиқ.

Биз бу моҳир мастер ёрдамчиси билан суҳбатлашдик. Раҳим кўплар қатори ўрта мактабдан тўғри шу ерга келган экан. Уни мастер ёрдамчисига шогирдликка беришибди. Орадан бир йил ўтмасданоқ, мастер ёрдамчиси бўлиб ишлай бошлабди. 1958 йилдан бери 1-цехнинг биринчи комплектида меҳнат қилмоқда.

— Раҳим комплектининг ўтган йилги кўрсаткичлари жуда қувончли, — дейди цех бошлиғи. — Ишнинг пухта ташкил этилиши туфайли смена йиллик пландан ташқари 70 минг метрдан кўпроқ миткал, 11 минг метр дока тўқиди. Ёшлар бу йил ҳам баракали ишлашмоқда.

Смена ёшлари фабрикада ажойиб ташаббус билан чиқишди. Улар комплектни ёрдамчи ишчиларсиз бошқаришга ўтдилар. Бу, меҳнат унумдорлигини анча оширди. Зарядчилар тўқувчилик, тўқувчилар эса зарядчилик касбини ўрганиб олишган.

Биз ҳикоя қилган донгдор мастер ёрдамчиси Раҳим Худойберганов мана шу йигит.

— Бригадамиз, — дейди мастер ёрдамчиси, — Ивановодаги Меланж комбинатининг тажрибали мастер ёрдамчиси Николай Васильевич Попков бошчилигидаги бригада билан ўзаро мусобақалашмоқда. Яқинда Николай Васильевич цехимизда бўлиб, ўз тажрибаси билан ўртоқлашди, кўп янгиликларни ўргатди.

Раҳим Худойбергановдан партия XXI съезди бўлиб ўтгандан бери ўз ҳаётида қандай катта воқеа бўлганлигини сўраганимизда, у:

— Ўтган йили мени КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилишди. Бу, бир умр менинг ёдимдан чиқмайди, — деб жавоб берди.

— Қўшимчасини мен қила қолай, — гап қотди унинг устози Анвар Турсунов. — Раҳим цехимизда биринчилар қатори коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли номни олди. Вечеровачилар ҳаракатида актив иштирок этиб, тўқувчилар билан бирга ўзига қарашли ускуналарнинг унумдорлигини 1965 йилга мўлжалланган даражага етказди.

Бригада аъзолари Анна Чучуева, Мария Шикалина, Света Комиловаларнинг эпчил ва чаққон ишлашларига кишининг ҳаваси келади. Уларнинг ҳар бири ўзига топширилган станоклардан ишнинг кўзини билиб фойдаланмоқда. Ҳар бир агрегатнинг бир соатда белгиланганига нисбатан бир неча сантиметр кўп миткал тўқишига эришаётирлар.

Фабрикада бундай илғорлар кўпчиликни ташкил этади. Мастер ёрдамчиларидан Карим Юнусов, Зекиря Сетшаев, Нажмиддин Муҳаммадхўжаев, Анвар Турсунов ўртоқлар бошчилигидаги комплектлар, Фая Идрисова, Фотима Рашидова, Нуриниссо Мавлонова, Ольга Макарова ўртоқлар сингари пешқадам тўқувчилар шу кунларда 1965 йил даражасида ишлашмоқда. Бу илғорлар КПСС нинг XXII съезди шарафига олинган социалистик мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилишига баракали ҳисса қўшишяпти.

Тўқимачилар коллектив ютуғига барака киритаётган бундай кишилар билан фахрланадилар.

Бу саҳифа Тошкент тўқимачилик комбинатида чиқадиган кўп тиражли «Тўқимачилар овози» ва «Тошкент ҳақиқати» газеталарининг коллектив мухбирлари томонидан уюштирилган.

Тошкент қурилишларида

ЯНГИ МАССИВДА

Черемушка қурувчиларидан қолишмаймиз! Тошкент қурувчилари, архитекторлари ва лойиҳачилари ана шундай шиор остида севимли пойтахт ҳуснига-ҳусн қўшмоқдалар. Фидокор бинокорлар бир неча массивда уй-жой қурилишини индустриал методларда жадал олиб бормоқдалар.

Сўнгги 3—4 йил ичида бунёдга келган Новомосковск массиви чиндан ҳам янги Москва қиёфасига ўхшаб бораётир. Бу ерда 4—5 қаватлик иморатлар совет архитектураси ва лойиҳачилигининг энг янги ютуқлари асосида қурилаётир. Бинолар муҳташам, квартираларида яшовчилар учун ҳамма қулайликлар кўзда тутилган.

Суратда: Куйбишев районининг Новомосковск кўчасида яқинда фойдаланишга топширилган 5 қаватлик уй. Бу муҳташам бинонинг томи янги усулда (тунука ёки черепица ишлатилмай) битум билан ёпилган.

М. Нуриддинов фотоси.

МАКТАБ-ИНТЕРНАТЛАР КЎПАЯДИ

Партия XX съезди директиваларига мувофиқ ҳамма жойда мактаб-интернатлар қуришга киришилган эди. Бу тарбия муассасаси ҳозир мамлакатимизда борган сари кенг қулоч ёймоқда. Тошкент шаҳрининг ўзида 5 та мактаб-интернат ишлаб турибди. Уларда ишчи-хизматчиларнинг 4 мингдан ортиқ фарзандлари тарбияланмоқда. Бундан ташқари, иккита музика мактаб-интернатида ҳам ўғил-қизлар яхши санъаткор бўлиб етишаётирлар.

Болаларга фан асосларини чуқур ўргатадиган ва уларни ҳунарли қиладиган бу тарбия муассасаси бундан буён яна кўпаяди. Бу йил шаҳар ижроия комитети пойтахтда яна 4 та кўп қаватли мактаб-интернат биноларини қуриб, фойдаланишга топширишни планлаштирди. Бу биноларда ётоқхона ва ўқув корпуслари, ошхона, спорт зали, тўгараклар учун махсус хоналар бўлади. Шунингдек, интернат ўқитувчилари учун ҳам алоҳида уй-жой қурилади. Шаҳарнинг Ленин, Киров, Куйбишев ва Октябрь районларида қад кўтарадиган янги мактаб-интернатларда 2 мингдан ортиқ бола тарбияланадиган бўлади.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

ЛИРИКА КЕЧАСИ

З. Дмитриева ва Б. Городницкий ўртоқлар раҳбарлигидаги Ленинград эстрада театри пойтахтимизга меҳмон бўлиб келди. Ташкил топганига атиги бир йил бўлган бу коллектив Боку, Фрунзе ва бошқа шаҳарларда концертлар бериб, тамошабинлар ўртасида шуҳрат қозонди.

Театр «Мен сизни севаман» водевили билан машҳур бўлмоқда. Лёша ва Наташа исмли икки ёшнинг бир-бирига бўлган муҳаббати водевилнинг асосини ташкил этади. Унга турли халқларнинг лирик қўшиқлари, жозибали музикалар ва сатирик номерлар киритилган. Бу номерларни ижро этувчи маҳоратли артистлардан Е. Кудрявцев, И. Гришкан, З. Дмитриева ва А. Шпингеллар тамошабинда катта таассурот қолдирмоқда.

Айниқса, А. Шпингель билан З. Дмитриева чайқовчилар, бекорчилар, олифта аёллар устидан кулувчи сатирик номерларни зўр маҳорат билан бажараётирлар.

Концертнинг «Севги скамейкаси» деб аталган иккинчи бўлими лирик қўшиқлар билан бошланади. Солистка И. Бенус композитор Дунаевскийнинг «Алла», туркча «Севимли қиз», французча «Банбенон», полякча «Каштанлар» ашулаларини таъсирли айтади. Солист Н. Волков куйлаган гўзал Ленинград ҳақидаги ва композитор Альвазяннинг «Гулнора» қўшиқларини ҳам тамошабин мароқ билан тинглайди.

Ленинградлик меҳмонлар концерти муваффақиятли ўтмоқда. Улар Тошкентдан сўнг ўз гастролини Самарқанд ва Чирчиқ шаҳарларида давом эттирадилар.

Б. ИСКАНДАРОВ.

Телевизор экранида

15 ЯНВАРДА

11.00. «Физкультура билан шуғулланинг».
11.15. «Болалар билан ўрдакчалар» — кинофильм.
11.35. Инглиз тилидан ўзбек тилида 12- дарс.
12.00. Телеуниверситет: «Ўзбек музикали драмаси».
18.30. «Тўрт ўрдакча» — мультипликацион фильм.
18.45. «Камтар йигит» — кинофильм.
19.05. Сўнгги ахборот.
19.25. Ўзбек куйларидан концерт.
20.05. Опереттала р д а н парчалар.
20.40 «Хотиним куйлашни истайди» — музикали кинокомедия.

16 ЯНВАРДА

19.00. «Адабий топишмоқ». Ёшлар учун ўзбек тилида эшиттириш.
19.30. Сўнгги ахборот.
19.50. «Қорақум — дарё» — ҳужжатли фильм.
20.10. «Она қалби». М. Бобоевнинг шу номдаги поэмаси асосида ўзбек тилида телепостановка.
20.45. «Революция бунёдга келтирган театр» — ҳужжатли фильм.
21.45. Жек Лондоннинг «Ўсаллик» ҳикояси асосида рус тилида телеинсценировка.

Ўртўқмоқ

ҚОРА ЮРАКЛАР

«Узбекшахтострой» тресги уй-жой-коммунал конторасининг таъминот бўлими бошлиғи П. Н. Фомин билан шу контoранинг десятниги А. В. Крилатова кунларнинг бирида хилват бир жойга ўтириб олиб, худди ошиқ-мошиқларга ўхшаб узоқ пичир-пичир қилишди, бир-бирларининг юрагига қўл солиб кўришди:

— Мен анави, — деди Фомин атайлаб дудуқланиб.

— Мен ҳам сизга...— деди Крилатова ҳам мужмал қилиб.

— Кўмир склади, катта хирмон дегандек...

— Унча-мунча дегандек..

Синамаган отнинг сиртидан ўтма деганларидек, икковлари ҳам «складдаги кўмирдан сотайлик» деган гапни биринчи бўлиб айтишга ботинолмай, ярим соат чамаси дудуқланиб ўтиришди. Фомин гап орасида ўзига таниш бўлган тўрт-беш юлғичнинг номини ҳурмат билан тилга олиб, уларнинг ҳаётини, кундалик маишатини обдан мақтади ва гапнинг охирида лабларини чапиллатиб қўйди. Крилатова ҳам қайси бир магазин мудири ҳақида оғзидан сўлаги оқиб сўзлади ва гапнинг охирида чуқур хўрсинди.

— Э ,ўзи сизда юрак деган нарса борми?— деди Фомин ниҳоят.

— Кечирасиз, ана шу саволни сизга бермоқчи эдим,— деди Крилатова ҳам мақсадга яқинлашиб.

Ана шундан сўнг аввал ёлғиз ўзи кўмир сотиб, бири иккинчисидан ҳадиксираб юрган бу икки фрибгар ўзаро кичкинагина бир «иттифоқ» тузди ва давлатга, халққа тегишли бўлган складдаги кўмирларни яширинча сотиш ана шу «иттифоқ»нинг мақсади қилиб белгиланди.

Ишни Фомин бошлади. Кўчага чиқса, қайси бир шофер ўз машинасига сув қуяётган экан.

— Кўмир сотаман, олмайсанми? — деди паст овоз билан Фомин.

— Қанақа кўмир?—баланд овоз билан сўради шофер М. Ўрмонов. Фомин бир чўчиб тушди:

— Қанақа кўмир бўларди, қора кўмир-да...

Бир нафасдан сўнг автомашина складдан кузов тўла кўмир билан чиқиб кетди. Пули Фоминнинг иссиқ чўнтагига тушди. Фомин ҳалиги шофер билан овора бўлиб юрганида Крилатова ҳам кўчамага изғиб, харидор ахтариб юрган эди. Складга Қорабоғ қишлоғида яшовчи А. Ўрмоновни бошлаб кириб:

— Мана, ҳаммаси сараланган кўмирлар, — деди мақтаниб.

— Ўғирлик кўмир бўлса олмайман,— деди харидор чўчиб.

— Худо ҳақи, ўзимники!— деди Крилатова ранги-қути ўчиб.

Бир машина кўмир юз сўмга савдо бўлди.

Ана шу кундан бошлаб кўмир склади атрофида айланавериб, юрагигача қора бўлиб кетган бу икки шахс «очиқ савдони» авж олдириб юборди. Бири харидор топса, иккинчиси ўртада туриб даллолчилик қилди. Склад атрофида шубҳали одамлар изғиб юрадиган бўлиб қолди. Бозор авжига чиққан сари ўғирлаб сотаётган кўмирнинг нархини ҳам ошириб юборишди. Илгари бир чўкиб, ўн қарашар, шитир этган овоздан чўчишар эди. Энди бўлса текин пуллар қутиртириб юборди шекилли, ҳеч ким билан ҳисоблашмайдиган бўлиб кетишди. Бир куни кун бўйи сотилган кўмирдан тушган пулни санаб ўтиришган эди, хонага С. Г. Крайкин кириб келди:

— Кўмир сотилармиш деб эшитдим,— тортиниб сўради у.

— Сотилади, канча керак? — сўради Фомин.

— Бир машина...

— Бир машина сотилмайди. 2—3 машина бўлса бошқа гап,— деди Крилатова думоғдор оҳангда.

Ўша куни М. А. Хвостовага ҳам кўмир керак бўлиб қолди. Икковига икки машина кўмирни 290 сўмга пулладилар.

Ана шундай қинғир йўллар билан Фомин 302 тонна, Крилатова 360 тонна кўмирни яширинча пуллаб юбордилар. Шу кеча-кундузда пулимиз кўп, демак, бизни ҳеч ким қўлга тушира олмайди деб, икковлари ҳам керилиб юришибди. Лекин, бу қора юракли қаллоблар қанча мақтанишмасин, Оҳангарон шаҳар прокуратураси уларнинг танобини тортиб қўйди, қора юрак эгалари қора столдан жой оладилар — бунга шубҳамиз йўқ.

Х. ТЎХТАБОЕВ.

Ю Л Ғ И Ч

Пластилиндан от шаклини ясаётган Ботиржон кўккисдан савол бериб қолди:

— Бобожон, нондан туя қилса бўладими?

Парёстиққа суяниб, газета кўраётган Саксон ота кўз ойнагини пешонасига суриб, неварасига ўгирилди:

— Нима дединг?

— Нондан туя қилса бўладими деяпман,— деди бола ишдан кўзини олмай,— боя мактабдан келаётсам бир киши ёнидаги шеригига магазин мудири Иброҳим нонимизни туя қилаяпти деди.

Бобо гавдасини силкитиб овозсиз кулди. Хонтахта устидан битта кулча олиб, иккига бўлди:

— Манави яримта нон сеники деб фараз қиламиз,— деди ота,— мана мен сенинг нонингни туя қилиб бермоқчиман.— Ота нонниг уёқ-буёғидан тишлади.— Туяга ўхшадими? Баайни ўзи. Қани айтчи, бунинг нафи кимга тегди? Албатта менга. Энди нонни туя қилишга тушиндингми, полвон? Боя кўчада эшитган гапингнинг жони бор. Ўша одамларнинг нонини туя қилаётган Иброҳимнинг кирдикорларини ҳамма билади. Пихи қайрилиб кетган устомон 18-магазинга мудирлик қилади чамамда. «Бировга бир сўм берсанг, худо сенга ўн сўм беради» деб, мудом харидорларнинг ҳақидан уриб қолади. Магазиндаги молларнинг нархини ёзиб қўймайди. Сабабини сўрасанг, нархини билиб нима қиласан, узатаверда, деб ўдағайлайди. Ёки «сендақа эзмаларга мол сотмайман, хоҳлаган жойингга бориб, хоҳлаган кишингга шикоят қил, пажалиста», деб юзини ўгиради. Фактор сўрасанг мушт кўрсатгани ортиқча тағин. Яқинда куппа-кундуз куни Абдураҳмон Икромов, Ҳайдарали Усмонов ва Саттор Ярлақановларга қойи 166 сўм 60 тийин турадиган уннинг икки қопини 350 сўмга пуллади. Магазиндан мой, қанд, ароқ олган Абдураззоқ Алиқуловдан ҳам 70 сўмдан кўпроқ пул чегириб қолган. Бундан ташқари, харидорлардан: И. Оппоқов, Х. Шодмонов, Е. Бекбўтаев, Н. Муродов, М. Абилов, Ҳ. Аҳмедовлардан ҳам ортиқча пул олиб, нонларини туя қилипти, ноинсоф.

— Шунақа ёмон одамга нега жазо беришмайди?— деди Ботиржон.

— Эшитишимга қараганда, Иброҳим Рустамовни райпо раиси Иван Васильевич Малов жуда талтайтирворган эмиш. Лекин бу яхшиликка олиб бормайди, ҳа. Текин томоқ тешиб чиқади, дейдилар. Бутун бошлиқ Бўка районида Рустамовга ўхшаган нафси ҳакалак отиб кетганларнинг кўзини очиб қўядиганлар топилиб қолади.

Суҳбатни ёзиб олувчи:

А. ИСОМОВ.

ЭПИГРАММА

„ОТАСИЗ"

Идора бошлиғи — «доно»
отасиз,
Йилингиз ароқми, кунда отасиз.
Алкоголь деб танқид қилса
ёру-дўст,
Кўзни лўқ-
ўқ қилиб уни отасиз.

Самад ПЎЛАТОВ.

ТАКАББУР

Ҳеч ким билан сўрашмасдан
кўкка боқиб ўтарди.
Қоқилганда кимдир уни ердан
аста кўтарди.
Шу баҳона йигит билан
саломлашди жим секин.
Шундай аҳвол рўй берганда
кўришади у кейин.

Зиёд КОМИЛОВ.

ХАЛҚ СОҒЛИГИ — ЮРТ БОЙЛИГИ

Медицина хизмати яхшиланмоқда

КАЛИНИН. (**«Тошкент ҳақиқати» мухбиридан**). Район қишлоқларида илгари бир нечтагина касалхона бўлиб, улардаги ўрин атиги 280 та эди. Ўтган йили колхоз, совхозларда медицина тармоқларини кенгайтириш соҳасида катта ишлар қилинди. Бир йил мобайнида уларнинг сони 275 тага кўпайтирилди. Касалхона, амбулатория етарли равишда юқори ва ўрта маълумотли, малакали медицина ходимлари билан таъминланди.

«Коммунизм» колхози правлениеси катта бинони касалхона учун берди. Бу ерда 50 ўринли, ҳамма қулайликлари бўлган янги касалхона очилди. Навоий номли колхозда аҳолига медицина хизмати кўрсатиш қониқарли бўлмай, бу ерда кичик фельдшерлик пункти бор эди, холос. Район соғлиқни сақлаш бўлими мазкур колхозда ҳам янги касалхона ташкил этиб, колхозчиларга қулайлик яратиб берди.

Сталин қишлоқ Советидаги Сталин номли колхоз касалхонаси ёнида янги корпус қурилиши натижасида ўринлар сони 75 тага кўпайди. Ворошилов қишлоқ Советидаги Хрушчев номли колхозда 10 хонали шифохона қад кўтарди. «Тошкент» совхози, Қатортол, Назарбек касалхоналари ҳам кенгайтирилди, зарур асбоб-ускуналар билан жиҳозланди.

Райондаги саноат корхоналари ҳузурида медицина пунктлари очилаётир. Илгари касалхоналарга хизмат кўрсатадиган атиги 4 та машина бор эди. Ҳозир эса касалхоналар ихтиёрига 18 та машина бериб қўйилган. Район соғлиқни сақлаш бўлими узоқ Келес массивидаги чорвадорларга медицина хизмати кўрсатишни тубдан яхшилаш учун зарур тадбирларни амалга оширмоқда.

Қисқа сатрларда

Оққўрғон. Районда янги почта бўлими биноси қурилди ва фойдаланишга топширилди.

Шунингдек, Алимкент қишлоғида ва пахта тозалаш заводи ҳузурида бичиш-тикиш тўгараги ташкил қилинди. Бу тўгаракларда 40 дан ортиқ хотин-қизлар ҳунар ўрганмоқдалар.

М. Ойдинов,
М. Канзафаров,
З. Абдураҳмонов.

Орджоникидзе. Киров номли колхоз правлениеси 20 хонали янги мактаб биноси қуриб берди. Энди колхозчиларнинг ўғил-қизлари бир сменада ўқийдиган бўлдилар.

Н. Ортиқов.

Урта Чирчиқ. Охунбобоев номли колхознинг Карл Маркс ва «Учқун» участкаларидаги барча хонадонлар электрлаштирилди ва радио точкалари туширилди.

Т. Қуролбоев.

Гулистон. «Гулистон» совхози марказида янги нонвойхона ишлай бошлади. Бу ерда ҳар куни 1500—2000 тага яқин иссиқ нон тайёрланмоқда.

Д. Абдуалимов.

Халқаро аҳвол

ПАТРИС ЛУМУМБА ОЗОД ҚИЛИНДИ

ПАРИЖ, 14 январь (ТАСС). Франс Пресс агентлиги яхши хабардор манбаларга асосланиб Леопольдвилдан хабар қилишича, Конго қонуний ҳукуматининг бошлиғи Патрис Лумумба Тисвиль гарнизонининг қўзғолон кўтарган солдатлари томонидан турмадан озод қилинган.

БЕЛГРАД, 14 январь. (ТАСС). ТАНЮГ агентлигининг Леопольдвилдаги мухбирининг кеча ярим кечада хабар қилишича, Тисвилдаги аҳвол ноаниқлигича қолиб келмоқда. У ердан бир-бирига зид бўлган маълумотлар келмоқда. Кечқурун БМТнинг юқори мансабли вакилларидан бири, ўзи тахмин қилишича, Тисвилдаги қўзғолон бостирилган ва бир мунча вақт озод бўлиб турган Лумумба яна турмага олинганлигини айтган.

УРУГВАЙДА АНТИДЕМОКРАТИК ЧИҚИШЛАР

МОНТЕВИДЕО, 13 январь. (ТАСС). Реакцион ёшлар ташкилотларининг аъзолари бўлган фашист газандалар маҳаллий полициянинг мададига таяниб, 10 январдан 11 январга ўтар кечаси Компартия Марказий Комитети ва Уругвай институти биноларига ҳужум қилдилар. Безорилар бу биноларга бостириб киришга ҳаракат қилдилар, лекин коммунистлар ва студентлар томонидан улоқтириб ташландилар.

Ҳужум вақтида бир неча киши ярадор бўлди, бир киши ўлдирилди. Компартия Марказий Комитетининг секретари Хайме Перес оғир ярадор бўлди. У, бир неча жойидан, шу жумладан ўпкасидан пичоқ еди. Ҳозир Хайме Перес медицина ходимлари касаба союзи касалхонасида ётибди.

Фашист газандаларининг Уругвай Компартияси Марказий Комитети биносини босиб олишга уринишлари барбод бўлганидан кейин полициянинг ўзи Марказий Комитет биносига ҳужум қилди ва кўпгина кишиларни қамоққа олди. Қамоққа олинганлар орасида Компартия Марказий Комитетининг секретари Альберто Суарес, Марказий Комитет аъзолари Мильтон Монтемар, Эрмес Гадда, Компартия аъзолари, касаба союз раҳбарлари бор.

Компартия Марказий Комитети ва университет биноларига қилинган ҳужум Уругвай жамоатчилигини жуда ғазаблантирди. Уругвай пойтахтининг меҳнаткашлари норозилик юзасидан оммавий намойиш ўтказдилар. Қурувчилар касаба союзи ички ишлар министрига телеграмма юбориб, бу телеграммада 30 минг бинокор ишчи номидан «университет ва Компартия резиденциясига қилинган жиноятқорона ҳужумни ғазаб билан қоралайди, қамоққа олинганларнинг озод қилинишини, айбдорларнинг жазоланишини, демократик эркинликларнинг ҳурмат қилинишини талаб қилади». Портчилар, ёғочсозлик саноати ишчилари касаба союзлари ва бошқа кўпгина касаба союзлар ҳам норозилик билдирдилар.

КОНГОДА ОЧЛИК

ПАРИЖ, (ТАСС). Калонжи ва Мобуту каллакесарлари ҳали ҳам бебошлик қилаётган Конго районларида ҳақиқий очлик ҳукм сурмоқда. Одамлар очдан ўлмоқдалар. Очликдан айниқса болалар кўп азоб тортмоқдалар. Бельгия малайи Калонжи томонидан «мустақил кон-руда давлати» деб аталган Жанубий Касаининг ўзида, авитаминоз натижасида келиб чиққан касалликлардан ҳар куни 200 га яқин бола ўлмоқда.

ФАО—Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик масалалари бўйича ташкилоти бош директорининг ўринбосари Норман Райт Римдаги матбуот конференциясида ана шу рақамни келтириб, Жанубий Касаидаги очликка ҳарбий ҳаракатлар бўлаётган районлардан кўплаб қочоқларнинг келиши сабаб бўлди, деган. Франс Пресс агентлигининг мухбири ана шу хабарни беради.

Ҳозир Жанубий Касаининг 150 минг аҳолисига, деди Райт, яна ўшанча бошпанасиз қочоқлар қўшилди. У айтдики, улардан 15 минг киши очликдан ўлиш арафасида турибди. Бироқ, у бундай аҳволнинг ҳақиқий сабаблари ҳақида лом-лим демасликни афзал кўрди.

Маълумки, Конгодаги очликка шу нарса сабаб бўлдики, Бельгия мустамлакачилари ва Америка империалистлари БМТ ёрдами билан Конго қонуний ҳукуматининг фаолиятини тўхтатиб қўйдилар ва мамлакатнинг иқтисодий ҳаётини издан чиқардилар.

Франс Пресс агентлиги мухбирининг хабар беришича, ФАО Конгога ўз миссиясини юбормоқчи. Бу миссия БМТ маъмурлари ҳамда қочоқларга ёрдам кўрсатиш бюроси билан ҳамкорликда Жанубий Касаи аҳолисига озиқ-овқат ёрдамини ташкил этиши лозим.

ФАО ишлаб чиққан план Конгога ҳаммаси бўлиб 3 миллион долларлик озиқ-овқат ва уруғлик юборишни кўзда тутади.

Бироқ, фақат ана шундай тадбирларнинг ўзи билан Конгодаги озиқ-овқат проблемасини ҳал этиш мумкин эмас. Конго халқининг ҳозирги қашшоқлик аҳволини фақат бутун Конгода қонуний Конго ҳукумати ҳокимиятини тиклаш йўли билангина бартараф қилиш мумкин. Бу ҳукумат бутун халқни иқтисодий вайронгарчиликни тугатишга сафарбар этишга қодирдир.

ЯПОНИЯ ИШСИЗЛАРИНИНГ ҚИСМАТИ АЯНЧЛИ

Экономикани милитаризациялаштираётган Японияда ҳарбий қурол-яроғ ишлаб чиқариш билан боғлиқ бўлмаган саноат тармоқларида ишчилар сонини қисқартириш, минглаб ишчиларни ишдан бўшатиш тобора кенг тус олмоқда. Бунинг натижасида ишсизлар армиясининг сафи кун сайин кенгайиб бормоқда.

Ишсизларнинг аҳволи ниҳоятда оғир. Улар бошпанасиз, оч-яланғоч дайдиб юрадилар.

Япония меҳнат министрлиги яқинда «Оқ китоб» нашр этди. Бу китобда қайд қилинишига кўра ҳозирги пайтда мамлакатда 7 миллион 700 мингга яқин ишсиз кишилар ҳаддан ташқари оғир шароитларда кун кечирмоқдалар. 1 миллион 600 минг ишсизлар оиласи давлатдан ҳеч қандай ёрдам ёки нафақа олаётгани йўқ. Уларнинг кўпи очликдан, турмуш шароитининг қийинлигидан турли касалларга мубтало бўлиб, ҳалок бўлмоқдалар.

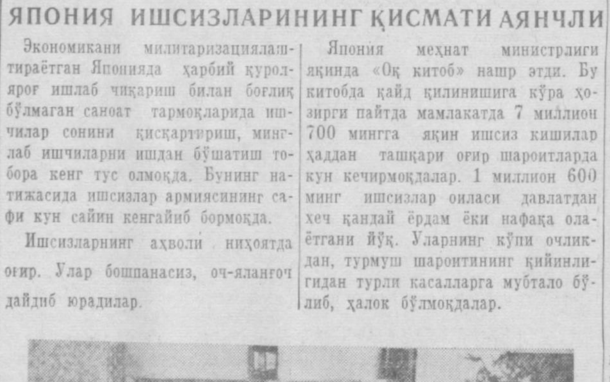

Суратда: Токио шаҳрида кўчада тунаётган ишсизлар. Бу бечораларнинг эски газеталардан «тўшак» ясаб асфальт устида совқотиб тонг оттиришдан бошқа чоралари йўқ.

Жапан Пресс агентлигининг фотоси.

БЕЛЬГИЯДАГИ СИЁСИЙ ВАЗИЯТГА ДОИР

ПАРИЖ, 13 январь. (ТАСС). Бельгия меҳнаткашларининг «қашшоқлик қонунига» қарши забастовкаси 24 кундан бери давом этмоқда. Шу кунларда Бельгия ватанпарварларининг эътибори парламентга қаратилган. Парламент меҳнаткашлар ҳисобига тежашни кўзда тутадиган ана шу қонунни муҳокама қила бошлади. Айни вақтда телеграф реакцион доираларнинг янги найранглари тўғрисида хабарлар келтирмоқда. Франс Пресс аентлигининг Брюсселдан хабар беришича, кеча эрталаб либерал партиянинг аъзоси бўлган сенаторларнинг ёпиқ мажлиси бўлди (бу партия социал-христиан партияси билан биргаликда ҳукумат коалициясига киради). Бу мажлисда парламентни тарқатиб юбориш имкониятини муҳокама қилинди. Буни либерал партиянинг раҳбари Роберт Жиллон хабар қилди. Франс Пресс агентлигининг кўрсатишича, либерал партия ҳукуматнинг оппозициячи социалистик партияга ҳатто озгина ён беришидан ҳам қўрқмоқда.

Редактор З. И. ЕСЕНБОЕВ.

Тошкентнинг томоша залларида

Т Е А Т Р

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 15/I да эрталаб **Этик кийган Мушук**, кечқурун **Майсаранинг иши**. СССР халқ артисти **Саодат Қобилова**, Ўзбекистон ССР халқ артисти **Карим Зокиров**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Ксения Давидова**, **Жамол Низомхўжаев**, **Содиқ Воҳидов**, солистлардан **Михаил Мушеев**, **Эргаш Йўлдошев**, **Жўра Қосимовлар** қатнашади, 17/I да **Жизель**.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА— 15/I да **Ҳамза**, 17/I да **Имон**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 15/I да эрталаб **Спектаклардан парчалар**, кечқурун **Паранжи сирлари** («Холисхон»), 16/I да **Равшан ва Зулхумор**.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 15/I да мактаб музика абонементи бўйича 7, 8, 9, 10, 11-синфлар учун **суҳбатли концертлар**. Кундуз соат 1 яримда ўзбек тилида: **«Ўзбекистон композиторлари ижодида ёшлар»** деган темада. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Қундуз Миркаримова** ва **Коммуна Исмоилова** қатнашади. Кундуз соат 4 да рус тилида: **«Камер музикаси нима»** деган темада.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Ю. Дуров гастролининг давоми**. Бугун 3 марта томоша кўрсатилади: кундуз соат 12, 3 ва кеч 8 да. Билетлар сотилган.

К И Н О

Кўчма қалъа (янги кенг экранли бадиий фильм) — «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун).

Шовқин-суронли кун — «МИР» (кундуз соат 4 ва кеч 10 да). «ВАТАН» (кундуз соат 4 ва кеч 8 яримда).

Олекса Довбуш — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Тирилиш (1-серия)— «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Достигаев ва бошқалар—«СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Махфий разведка (кундуз ва кечқурун). **Янги Деҳли** (кеч 5 ва 10 да) — НАВОИЙ номли.

Серёжа — «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10 да).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА 16, 17, 18 январда ЎЗБЕК АШУЛА, РАҚС ВА МУЗИКА

кечалари

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Коммуна Исмоилова, Меҳри Абдуллаева, Қундуз Миркаримова, Дилором Шерова, Аюб Қодиров**, Ўзбекистон радиоси солисти **Алижон Ҳасанов**, филармония солистлари **Манзура Мўминова, Зиёдулла Ҳамдамов, Сайфиддин Йўлдошев, Умар Ҳамидов, Ғафур Иноғомов, Ғафур Азимов, Эргаш Тошматов, Аркадий Давидовлар** қатнашади.

Концерт кеч соат 7 ярмида бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Собир Раҳимов кўчаси, Қизил майдон проезд, 3-тупик, 22-уйда турувчи Пўлат Саидқосимовнинг Большевик кўча, Пальма тупик, 16-уйда турувчи Сора Шукуровадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Чиғатой кўча, Ҳуррият проезд, 6-тупик, 12-уйда турувчи Абдулкабир Тўлагановнинг Чиғатой кўча, Ҳуррият проезд, 6-тупик, 5-уйда турувчи Муяссар Тўлагановадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — 26334 ва 33262 орқали: Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Секретариат — 34808, 115. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 00437.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Нашр. Б. 1511.